

Ministeris Stasys Lozoraitis apie kelionę Amerikon

SPECIALUS PRANESIMAS, „NEPRILAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJAMS

Gruodžio 29 d. mūsų diplomatinio šefo ir įgalioto ministro Romoje p. St. Lozoraitis laivu „Queen Elisabeth“ apėjo Vakarų pusrutulio krantus. Suprantama, kad „NL“ skaitytojams bus labai įdomu iš jo pačio netarpiškai sužinoti, kaip jam sekėsi Jungtinėse Valstybėse, ką jis nuveikė, ką galvoja apie ateitį ir pan. Redaktorius J. Kardeleio prašomas, gruodžio 26 d. turėję su min. Lozoraičiu išsamų pasikalbėjimą, kurio minis čia suglaustai atpasakosiu:

Kelionės į JAV tikslas

Iš ankstybesnių pranešimų yra žinoma, kad p. min. Lozoraitis atvyko į Ameriką kviečiamas ALTS vadovybės atidaryti New Yorke didžiąją lietuvių meno parodą, kuri pradėjo 1949 m. spalio 20 d.

Atlikęs šį uždavinį, jis nuvyko į Vašingtoną, kur jau X. 23. turėjo pirmąjį pasimatymą su JAV užs. reikalų ministerio psekretoriumi p. Thomsonu. Tuo metu ji norėjęs priimti p. Perkins, užs. reik. ministerio pavaduotojas, turėjo staiga išvykti į Paryžiaus konferenciją ir tik grįžęs iš šios kelionės, XII. 13. turėjo su p. Lozoraičiu išsamų pasikalbėjimą įvairiais Lietuvos dabartį ir

ateitį liečiančiais klausimais. Vykstant Jungtinių Tautų sesijai, jis du kartu buvęs priimtas sesijos pirmininko filipiniečio gen. Romulo. Ypač nuo širdus buvęs antrasis pasimatymas, kurio metu min. p. Lozoraitis išdėstęs visas padarytas ir daromas Lietuvai skriaudas ir žmonių nepalaujamus deportacijas.

Be to jis buvo priimtąs Mrs. Roosevelt, JAV atstovės JT žmogaus teisių komitete. Mrs. Roosevelt susidomėjusi išklaučiusi p. Lozoraičio pareiškimą apie vykdomą lietuvių tautos naikinimą ir parodžiusi mūsų reikalui daug simpatijos.

Aišku, kad min. p. Lozoraitis savo laiką sunaudojo sėkmingam Lietuvos reikalų gynimui, turėdamas eilę pasimatymų su Europos, Azijos ir Amerikos žemyno delegatų JT sesijoje.

JT sesijos įvertinimas

Min. p. Lozoraičio nuomone nors ši sesija ir neparodžiusi pakankamai griežto pasipriešinimo Sovietams, bet vis dėlto reikia ją vertinti teigiamai, jau vien dėl to, kad buvo atmeta Sovietų „taikos ir bendradarbiavimo“ rezoliucija, o buvo priimta anglosaksų siūlytoji.

Tarptautinė padėtis

Sovietų užimtoji pozicija ir jų vedamoji politika yra logiškas dabartinės įsitempusios tarptautinės padėties vaisius. Reikia manyti, kad sovietiškoji agresija yra jų politikos esminė dalis, nuo kurios jie, siekdami dominuoti visame pasaulyje, vargu ar galės atsisakyti. Iš to logiškai sektų, kad anksčiau ar vėliau didžiųjų galybių interesai turėtų susidurti.

Radio valandėlės lietuviškai

Šiuo metu Voice of America plečia savo programą įvairiomis pasaulio kalbomis. Neseniai (XII. 12.) pradėti pranešimai ukrainietiška, nuo 1950. I. 1. bus pradėtos transliacijos arabiškai. Min. Lozoraitis užtikrina, kad atitinkami pareigūnai yra padarę žygių, kad Voice of America pradėtų radio programą ir trimis Pabaltijo kalbomis. Esą gauta patikinimų, kad į mūsų pageidavimą busi atsižvelgta, bet

tikslus transliacijų pradžios laikas dar nežinomas.

Santykiai su ALT

Jau XI. 4—6. Amerikos Lietuvių Kongreso metu, padariusio min. p. Lozoraičiui neįsėdildomą įspūdį, jis susipažino su ALT pirmininku p. Šimučiu, o lankydamasis Čikagoje šią pažintį dar pagilino ir susipažino su kitais ALT Vykd. K-to nariais. Su p. Šimučiu ir kitais šio k-to nariais buvo aptarti metodai, kaip kovoti už Lietuvos išlaisvinimą.

Kelionės įvertinimas

Nežiūrint to, kaip kai kurie asmenys jo kelionės metu atliktus darbus Amerikoje bandytų vertinti, min. p. Lozoraitis nuomone, ji davusi ir vėliau dar duosianti puikių vaisių. Ypač jis su dėkingumu prisimena būdą, kuriuo jis buvo priimtas ir pagerbtas aukštųjų JAV valdininkų. P. St. Lozoraitis pabrėžė, kad jis sunaikinti galėtų suprasti, jeigu kas nors jo atžvilgiu būtų nedraugiškai nusiteikęs. Jis niekada nepriklausęs jokiai politinei partijai ar organizacijai. Jo geri draugai yra buvę įvairių politinių pažiūrų žmonės. Jis gina Lietuvos bylą taip, kaip tą jam nusako jo dabartinė padėtis. Jeigu kas norėtų mažinti šios kelionės politinę reikšmę, tad kenktų ne jam asmeniškai, bet kirstų paskutinę, dar žaliuojančią Lietuvos vadavimo šakelę, tuomi kenkdam tik Lietuvai. Visi veiksniai, kurie gali padėti Lietuvai atvaduoti, turi būti vertinami teigiamai ir svetimšaliams, kurie mums padeda, reikia jausiti padėką.

Apgailėstauja neaplankęs Kanados

Min. p. Lozoraitis labai apgailestavo, kad dėl laiko trūkumo negalėjo nuvykti į Kanadą ir pasikalbėti su senaisiais ir naujai atvykusiais lietuviams. Jis palinkėjo visiems Kanadoje esantiems mūsų broliams ir seserims geriausių 1950 metų, kad jie dirbdami Lietuvos išlaisvinimo darbą vadovautųsi ne tik viltimi, bet ir įsitikinimu, kad Lietuva tikrai bus laisva ir jos Nepriklausomybė vėl bus atstatyta.

Bronius Aušrotas.

New Yorkas, 1949. XII. 26.

B. PREZIDENTO DR. K. GRINIAUS ATSIŠAUKIMAS PER AMERIKOS RADIO

Trečiasis Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius Naujųjų Metų proga kreipėsi į tautą su atsišaukimu (kuris, šiame „N. L.“ nr. įdėtas 3-čiam puslapy). Tą atsišaukimą „Voice of America“ beveik ištiesai perskaitė keliomis kalbomis.

VAKARŲ VOKIETIJA NACIONALIZUOS IMONES

V. Vokietijos premjeras Adenaueris pareiškė, kad Vokietijoje Vokietijoje bus nacionalizuotos imonės ir jų tvarkyme dalyvaus darbininkai. Tai bus daromos tos reformos, kurios dabar daromos Anglijoje, tikrai radikaliau.

KOMUNIZMAS PERKELIA SAVO BAZES NUO ATLANTO PRIE PACIFIKO

Australijos užsienio reikalų ministeris Standeris Sydneyje pareiškė, kad komunizmas savo bazes dabar nuo Atlanto perkelia prie Ramiojo vandenyne ir čia pradeda didelę ataką. Todėl Australijai tenka labai susirūpinti ir mobilizuoti prieš tai jėgas.

PONIĄ S. BIELSKIENĖ,

jos vyrui mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime kartu.

Vizgirdai.

Lietuvos Kūrėjui - Savanoriui

ADVOKATUI VYTAUTUI BIELSKIUI

mirus, p. Stasi Bielskienci, liūdesio valandoje roikiame gilia užuojauta.

Savanoriai.

VLIKas domisi Kanados lietuviu bendruomene

VLIKo pirmininkas Prelatas Mykolas Krupavičius priuntė Kanados Lietuvių Centro Tarybai raštą, kuriuo Vyriausis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas reiškia susidomėjimą Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimu ir prašo platesnės apie tai informacijos.

— Indonezijai iš Maršalio plano paskirta 37 ml. dol. gėrybių. Indoneziją jau pripažino jau daugelis valstybių.

SUSIRŪPINIMAS DEL FORMOZOS

Kinijos valdžia kreipėsi į JAV, kurią prašo globoti ir ginti Formozos salą.

Anksčiau JAV buvo pareiškę, kad ji į Kinijos reikalus nesisikiš. Dabar spauda rašo, kad JAV Formozą ginsianti taip, kaip ji gina savo pozicijas Berlyne.

ROKOSOVSKIS LENKIJOJE ŠEIMININKAUJA

Stalino vietininkas Lenkijoje marš. Rokosovskis atleido iš pareigų gen. Bogrovski, kaip teigiama, dėl jo lenkiško tautiškumo. Lenkijos kariuomenėje jis ligšiol buvo švietimo skyriaus vedėjas, bet švietė lenkiškai, ne rusiškai. Maskvai tas nepriimtina, todėl ir pavarė. Vietoje lenkų, Rokosovskis sodina rusus arba ištikimas Maskvai marionetes.

— Egiptas pirmą kartą po karo renka parlamentą. Į 318 parlamento vietų yra išstatyta apie 1000 kandidatų.

TRUMANO KALBA PER RADIO

Atidaryta nauja JAV kongreso sesija. Sausio 4 d. prezidentas Trumanas abiems parlamentams Rūmams pasakė kalbą apie siūlomus įstatymus ir kitus darbus. Prezidento kalbą transliavo Voice of America.

TRUMANAS PASVEIKINO INDONEZIJĄ

JAV prezidentas Trumanas pasveikino naujai susikūrusias Jungtinės Indonezijos Valstybes, kurių sostinę paskelbta Džakarta, buvusį Bataviją.

Trumanas Indonezijai padėjo visokeriopą paramą. Anksčiau Indonezija gavusi ekonominę paramą, bet dabar Indonezija galės būti paremta ir kariškai, nes Indonezijos integrumas yra svarbus visai žmuniškai.

PRANCŪZIJOS VALDŽIA GAVO PASITIKĖJIMĄ

Prancūzijos parlamente, svarstant 1950 metų biudžetą, buvo karštų valandų. Tačiau Bidault kreipėsi į parlamentą ir kvietė jį jausiti atsakomybę prieš tautą ir žmoniją. Biudžetas priimtas dauguma balsų ir Bidault vyriausybė gavo pasitikėjimą.

ANGLAI APLEIDŽIA GRAIKIJĄ

Komunistinio sukilimo metu Graikijos valdžia prašė D. Britaniją paikti Graikijoje savo kariuomenės, kuri ten buvo atvykusi karo metu, kaip desantais.

Dabar, likvidavus komunistų sukilimą, Anglijos yra pareiškę, kad jos kariuomenė iš Graikijos išvyks ligi 1950 m. sausio mėn. 31 dienos.

— JAV auto pramonė praėjusiais metais yra pagaminusi 6.250.000 auto mašinų. Tai rekordinė gamyba.

ŠVEDIJA VALO ĮSTAIGAS NUO KOMUNISTŲ

Nors Švedija ir gerus santykius palaiko su SSRS, bet ėmė si įstaigų valymo nuo komunistų akcijos. Jau keli komunistai pavaryti iš atsakingų pareigų.

KOSTOVA PAKORĖ UŽ STALINĄ

Žymus Jugoslavijos komunistų partijos veikėjas Moše Pijadė pareiškė, kad Stalinas anksčiau palaikė tuos projektus ir tuos darbus, už kuriuos dabar pakartas Traičio Kostovas. Tie sumanymai, tai yra Balkanų sąjungos sumanymai, kuriems pats Stalinas pašūlė net projektą. Dabar tai laiko jau didžiausiu nusižėgimu, už kurį kariami žmonės.

Dail. Anastazija Tamošaitienė prie savo naujai išausto kilimo — „Kalėdos Kanadoje“, kuris yra įteiktas dideliu lietuvių draugui YMCA sekretoriui p. Taylor. Klisė „The Standart“.

Maskvos notos Suomijai paslaptis

„TĖVELIS“ PABALTIEČIAIS „RŪPINASI“ IR SUOMIJOJE

Sovietų Sąjunga įteikė Suomijai naują notą, kurioje Suomijos vyriausybė kaltinama laikymu pas save trijų šimtų „karo nusikaltėlių“, kas esą priešinga SSRS susitarimui su Suomija.

Amerikos Balsas spėja dvi tos notos priežastis. Viena, kad Suomijoje esą prisiglaudę apie 300 pabaltiečių — estų, latvių ir lietuvių, pabėgusių nuo komunistinio ir nacistinio teroro. Antra, kadangi komunistams Suomijoje nesiseka, tai dabar, kai jau artinasi prezidento rinkimai, tuo „paspaudimu“ Stalinas įtikinti padėti Suomijos komunistams atsigausti ir, gal, šį tą laimėti.

LIETUVIAI AŠARŲ SALOJE

Ellis Island, mūsų žmonių vadinama ašarų sala, yra mažą salėlę, apie 7 akrų didumo, kyšanti Hudsono upės žiotyse. Toji salėlė apstatyta federalinės valdžios pastatais, kuriuose gali sutilpti iki 3000 žmonių. Čia talpinami sulaikytie-

ji imigrantai, kurie ar tai dėl ligos, ar dėl politinių priežasčių neįleistini į Ameriką. Tokių nelaimingų asmenų šiandieną priskaitoma iki 400, kurių tarpe yra 26 lietuviai.

Kalėdų švenčių proga BAL F-o pirm. Kun. Dr. J. B. Končius aplankė asmeniškai sulauktytų saloje lietuvių, pasveikino juos su šventėmis, susipažino su jų padėtimi ir BAL F-o Valdybos nutarimu įteikė jiems \$ 103.00 kalėdinių dovanų. Kai kurie sulaikytieji lietuviai jau ten laukia sprendimo dėl jų likimo apie 8 mėnesius.

PERSIJOS ŠACHAS GAVO JAV PAZADŲ

Išlydint Irano šachą Reza Pahlavi, Trumanas pareiškė, kad JAV palaikys Iraną ir ekonomiskai ir kariškai, nes Irano nepriklausomybė yra gerbtina, kaip ir kitų tautų.

— JAV karo laivynas papildytas naujais dviem eskadrėmis minininkais ir vienu lėktuvnešiu.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant ant Redakcinei Kolegijai.
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Naujuosius Metus pradėdant

Zengiame į naujus kietų gerosios žmonijos kovų už minimalines žmogaus — asmens — piliečio teises ir Lietuvių tautos kovų metus už tautos teises ir Lietuvos valstybinį viešpatingumą.

Tie reikalai tiek yra paprasti, kad dėl jų nebūtų reikalo nei kalbėti, nei rašyti. O betgi, tiesiog keistieji gyvenimo faktai įrodo, kad dėl šių elementarinių reikalų reikia ne tik kalbėti bei rašyti, bet ir kietai kovoti, įtempus visas jėgas.

Taipgi atrodo, elementarus dalykas, kad ir Kanados lietuviai, — visi tie, kurie laisvės ir piliečio teisių principus laiko būtinybe, — tų uždavinių sėkmingiausiai gali siekti tik tada bendromis sutelktomis jėgomis — darnioje vienybėje. O betgi ir čia jau dešimt mėnesių kai eina už tą vienybę tartum rungtynės. Ir nusivylimas ima, kai sutvarkius vieną barą, atsiranda sprangų kitame bare, kurias iš naujo reikia tvarkyti ir beveik tuščiomis eikvoti jėgas.

Tiems uždaviniams yra pasiaukojusi Kanados Lietuvių Centro Taryba, kuri deda visų pastangų, kad vis dėlto daugumos Kanados Lietuvių vienybė taptų realybe. Viliamasi, kad iškovota vienybė bus visiems brangesnė ir pastovesnė.

Šiuose KLCT žygiuose daug jai padeda visų pirma Kanados Lietuvių Tarybos skyriai, kurie yra apjuosę visą plačiąją Kanados erdvę — nuo Atlanto iki Papifėro ir nuo didžiųjų Amerikos ežerų ligi Šiaurės Ašigalio, — kiek čia yra susibūrusių sąmoningų, patriotinių ir tolerančių lietuvių. La labai gerą kontaktą palaiko ir tūlos KLCT pritariančios organizacijos, kurios taip gi labai gerai supranta ir jaučia vienybės reikalingumą.

Visokių politinių įsitikinimų ir visokių religijų tautiečių jungianti Kanados Lietuvių Centro Taryba, yra ta organizacija, kurios dėka neiširs ta Laikinojo Kanados Lietuvių Bendruomenės Organizacinio Komiteto darbas, turįs tikslą sujungti visus patriotinguosius Kanados lietuvių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pagrindais ir Kanados Lietuvių Bendruomenę, kuri būtų vyriausias Kanados Lietuvių organas, kaupiąs savyje visas galimas didžiausias galias, pajėgiantis vairuoti lietuviškosios pažangos galimybes.

Šios pastangos davė jau tiek vaisių, kad yra sutartas Laikinių organizacinių komitetų tinklas visoje Kanadoje — visose vietovėse, kur yra bent kiek lietuvių ir ypač, kur yra lietuviškų organizacijų. Todėl labai keistai nuskambėjo Winnipeg - Manitobos lietuvių veikėjo atsisaukimas į tautiečių organizacijas, kad jos ir dabar dar nesugeba rasti bendros kalbos ir negali sudaryti bendros organizacijos.

ros kalbos ir negali sudaryti bendros organizacijos.

Akivaizdoje tokio fakto, tvirtai pareiškama, kad Kanados Lietuvių Bendruomenė bus įgyvendinta. Visi patriotiniai lietuvių kviečiami į ją dėtis. Bet kas nesidės, težino taipgi, kad Bendruomenė bus įgyvendinta, o kas nenorės į ją dėtis, tie visi liks už jos ribų. Jų nesidėjimas Bendruomenės suorganizavimo nesutrukdydys.

Naujaisiais metais malonu pasidžiaugti, kad KLCT, jos skyriai ir ją remiančios organizacijos praėjusiais metais, nors ir labai tyliai veikiant, nors ir nesiafišuojuant, o betgi bus nuveikusios labai didelį darbą, kurio vaisiai tikrai vėliau paaiškės. Kartais tas darbas atrodė nedidelis, galima sakyti, — gal tikrai organizacijos išlaikymu įsipareigojęs, bet ir tas vienas faktas mūsų ypatingose sąlygose labai daug reiškia. Už visa tai Kanados Lietuvių Tarybos skyriams, jų rėmėjams organizacijoms, kurios palaikė su ja kontaktą, priklauso labai aukštas įvertinimas.

Jų dėka buvo palaikomas vienintelis patriotinis, nepartinis ir nesrovinis Kanados lietuvių laikraštis — „Nepriklausoma Lietuva“, kuriai šiemet sukanka jau dešimt metų. Jų dėka daugumoje Kanados vietovių brendo ir vienybės, tolerancijos bei sugyvenimo mintis ir susipratimas. Praėjusieji metai išryškino daug dalykų, kurie ligol nebuvo kai kam aiškūs, ir šiandien, malonu konstatuoti, kad jau apimta srovinės, politinės aistros. Visi pamatė, kas yra ta kita organizacija. Tos jų, kurios buvo jau susiformavusios viduje, per tą laiką jau viešai pasireiškė ir dėl jų atkrito visoki spėliojimai bei įtarinėjimai. Ir šis aiškumas reikia laikyti visai pozityviu.

Taigi, įžengiant į naujuosius 1950 metus, galima sakyti, kad juos pradėdame žymiai paaiškėjusioje atmosferoje. Ir tai duoda daugiau vilčių sėkmingiau dirbti ir siekti didžiųjų tikslų.

Prieš KLCT, jos skyrius ir tas organizacijas, kurios ją remia bei palaiko su ja ryšius, šiais metais iškyla daug uždavinių ir pirmoje eilėje — tvirtiau susiorganizuoti, palaikyti glaudesnius kontaktus, sustiprinti savo organą — „Nepriklausomą Lietuvą“, kuri šiemet mini dešimties metų savo gyvavimo jubiliejų; suorganizuoti Kanados Lietuvių Bendruomenę; tvirtai palaikyti Tautos rezistencijos organus, ypač remiant Tautos Fondą; visomis jėgomis remti Kanados ir jos lietuvių kovą už laisvę ir kovojant su žmonijai pražūti nešančiu komunizmu; vieningai rūpintis visais tautą ir Lietuvos valstybę liečiančiais reikalais.

KLCT Sp. ir Inf. sk.

Mielą K. L. T. Sąjungos pirmininką KOSTĄ ANDRUSKEVIČIŲ ir p. I. PĖTERAITYTĖ, sukūrusius lietuvišką šeimą, nuoširdžiai sveikina

Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba ir nariai.

Brangią draugę VALENTINĄ KAZLAUSKAITĖ ir p. JONĄ PARANCEVIČIŲ, sukūrusius šeimos židinį, sveikinu ir linkiu daug laimės.

Veronika Vinickaitė.

Ziauriausia tautu eksterminacija

IŠTISOS TAUTOS IŠNYKSTA IŠ ŽEMĖLAPIO

Iš trijų šaltinių laisvasis saulis sužino apie ziauriausią tautu eksterminaciją istorijoje, kuri paskutinių metų bėgyje vykdoma anapus geležinės uždangos. Tos žinios pasiekia mus per sovietiškus spausdinius, antibolševikinį pagrindinį ir grįžtančius užsieniečius. Todėl dėl jų autentiškumo netenka abejoti.

Prasidėjus karo veiksmams tarp vokiečių ir rusų 1941 m., Aukščiausiojo Sovieto oficiozas buvo paskelbęs, kad nutarta Volgos vokiečius perkelti į Rusijos gilumą. Jau kelias generacijas tie vokiečiai buvo gyvenę Volgos vidurio srityse. Kiek vėliau rusų spaudoje pa-

sirodė žinutė, kad vokiečių perkeldinimas į pietų centrinę Sibirą, Novosibirsko sritį, esąs užbaigtas. Tai buvo paskutinės žinios. Iki 1941 m. Rusijos žemėlapiuose būdavo žymima Autonominė Socialistinė Volgos vokiečių Sovietų Respublika su apie pusę milijono gyventojų. Po 1941 metų ta respublika prie Volgos išnyko iš žemėlapių. Ji nebeprasirodė nei kitoje žemėlapių srityje.

Per paskutinius kelius metus tragiškas likimas ištiko ir kitas šešias tautines mažumas. Trumposios Sovietų Enciklopedijos 1943 m. laidoje aprašomos čečėnų, ingusų, kalmukų,

karachų, bacharinų tautelės, gyvenančios Kaukaze tarp Kaspijos ir Juodosios jūros bei Krimo totoriai. Bet tos paties enciklopedijos 1948 metų laidoje nė viena iš šitų tautelių nebeminima. Taip pat Rusijos žemėlapyje išnyko jų pavadinimai. Sovietų profsąjungų organas „Trud“ tvirtino, kad tos tautelės, ekspertų nuomone, apie pusantro milijono žmonių, neparodžiusios pakankamo užsidegimo kare už bolševikinius idealus. Kur tas pusantro milijono žmonių dingę — vakarų pasaulis tisių žinių neturi.

1948 m. balandžio mėnesį SSSR informacinis biuletenis, leidžiamas sovietų pasiuntinybės Vašingtone, paskelbė, kad 20.000 žydų persikėlė iš Ukrainos ir Baltgudijos, prie Europos sienos, į Žydų Autonominę apygardą tolimuose rytuose, arti Mandžiūrijos sienos. Turint galvoje faktą, kad Rusijos žydai visais laikais turėjo palinkimą verstis tirščiau apgyventose vietovėse, abejojama, ar ta migracija buvo atlikta laisva valia.

Jokių žinių sovietai nepaskelbė apie 20.000 graikų, gy-

venusių dabartinėse sovietų užimtose srityse prie Juodosios jūros deportavimą. Jų namai ten buvo per šimtmečius. Staiga sustojo atėję jų laišakai į Graikiją pas gimines. Graikų ir JAV vyriausybės pasiskelbė, kad tie greikiai yra masiškai deportuoti. Neturima jokių žinių, kur jie dingę.

Bet didžiausia paslaptis — iš sovietų pusės — gaubia latvių gyventojų eksterminacija. Lietuvių, latvių ir estų deportacijos bei žudymai, pradėti 1940 metais, šiandien padidintu žiaurumu tebetęsiasi. Pabėgę partizanai ir žinios laiškuose, tarp eilučių, liudija, apie tai. Atsargiausiai JAV Vokietybės Departamento apskaitimais, iš Pabaltijo valstybių Deportuočiųjų skaičius siekia daugiau kaip milijoną. Jeigu Lietuvos gyventojų naikinimas tokiu tempu bus vykdomas toliau ir Lietuva gali išnykti iš žemėlapių. Kraujas užverda gyslose apie tai pagalvojus. Ne keršto mes trokštame. Tikėjimas, kad teisybė ir teisingumas išeis nugalėtojais, kol nebus per vėlu, suteikia mums jėgų ir stiprybės ruoštis ateities kovai.

Jonas Juškaitis.

Tremtinys, gavęs Kalėdoms ir visai jų savaitei maistą, žiūri, kaip galės prisimaitinti? BALFAS todėl ragina visus tautiečius aukoti tremtinių naudai.

Bendro tremties vargo, mielą draugą KESTUTĮ BUDREVIČIŲ, sukūrus lietuviškos šeimos židinį su p. EUGENIJA BALSYTE, sveikinu ir linkiu laimingo - saulėto gyvenimo.

Al. Kojelaitis.

SPAUDOS APZVALGA

TEISINGI SAMPROTAVI,

Kun. Dr. Ant. Juška, pasipasakojęs, kaip jis paskaito du didžiuosius JAV lietuvių dienraščius — „Naujienas“ ir „Draugą“ ir, pasisakęs, kad „Naujienos“ jam „daro kultūringą įspūdį“, toliau rašo: „Kas gi mus skiria, kad ne švenčių metu negalim vieni kitiems rankos ištiesi, pasveikinti, palinkėti? Mano giliu supratimu, socializmas yra daugiau politinė programa, kuri rūpi pirmoje eilėje kultūriniai — ekonominiai darbininkų reikalai. Sąžinės dalykuose jis palieką laisvę. Socialistų sąrašė rastum ir tokių, kurių galvosena yra materialistiška, bet yra ir teistų, tikinčių į Dievą (tiesiog — Dievą Red.), vaikščiojančių į bažnyčią. Sąžinės uniforma yra tik pas komunistus. O pagaliau ar jau ideologinės pažiūros ir pačius žmones, jų šalininkus, turi būtina vesti į kovos lauką ir čia vieni kitus pajaukti, įžeisti ar net šmeižti? Jei taip kartais įvyksta, tai tas parodo vienos ar kitos pusės nekultūringumą, išauklėjimo trūkumą, nepriaugimą iki tikros tolerancijos“.

Tikrai kultūringai ir tikrai tolerantiškai kun. Dr. A. Juškas pasisakė ir pasakėta didelė tiesa. Kun. Dr. Ant. Juška straipsnio pradžioje pasisako studijavęs Romoje. Taigi, jo pasisakymas reikia laikyti autori tetingu.

NEPAGRISTAS RUSIAVIMAS

Visai kitaip rašo „Tėviškės žiburiai“ (Plačiame bare). Pagal vedamąsias jos mintis, pilnutiniu lietuviu gali būti tikrai katalikas.

Po tokio teigimo, jau kyla klausimas, kokia gi Lietuva būtų, jeigu priimti tokia tezę? Tada tektų atsisakyti visos Mažosios Lietuvos, dalies šiarinės Lietuvos ir rytinės Lietuvos, nes ten gyvena daugiau ne katalikų.

Straipsnis nesiskaito su istoriniais faktais. Juk Lietuva daugumoje katalikiška tikrai nuo 1387 metų. O ar prieš tai, kol lietuviai buvo ne katalikai, ar jie buvo menkesni patriotai? Didžiausia, pajėgiausia ir galingiausia Lietuva buvo kaip tik tai savo ne katalikiškame istorijos laikotarpyje.

Lygios vertės patriotų lietuvių buvo, yra ir bus ir liuteronų, ir pravoslavų, ir kitokios tikybos bei įsitikinimų lietuvių, jeigu jie savo prigimtimi, o svarbiausia — savo kalba, yra lietuviai.

Reikia vertinti žmonių įsitikinimus ir religines jų pažiūras, bet rūšiuoti lietuvius pagal religijas nėra nė mažiausio pagrindo, ir to nė vienas valstybininkas nepadarys. Lietuvių tautai brangūs visi lietuviai — ir katalikai, ir protestantai, ir evangelikai ir kitoki kad tik jie lietuviai ir patriotai.

Reikia skaitytis su istoriniais faktais: pirmasis lietuviškas laikraštis išleistas lietuvių liuteronų, pirmoji lietuviška knyga išleista lietuvių liuteronų. Ar gi jie už tai mažesni lietuviai, kad ne katalikai?

Komunizmas siauteja Čekoslovakijoje

JAV ir visos laisvasis pasaulis skelbia apie masinius suėmimus Čekoslovakijoje. Esą paskutiniu metu ten suimta per 30.000-40.000 žmonių. Areštai labiausiai palietę Prahą ir kitus didesnius miestus. Suimamieji: smulkūs prekybininkai, namų savininkai, architektai, gydytojai ir kitų laisvųjų profesijų žmonės, galį išsiversti be kompartijos malones.

Taip pat paliesti ir kompartijos pareigūnai, kuriems primateamas titoizmas ar kitos „nuodėmės“: šnipinėjimas ir simpatijos Vakarams, nukrypimas nuo partijos linijos ir pan.

Prieš savaitę „Amerikos Balsas“ transliavo skaitytojų laiškus, kurie įvairiais keliais buvo gauti iš Bulgarijos. Tuose laiškuose buvo pranešta apie masinius žmonių areštus įvairiuose Bulgarijos miestuose, policijos žiaurumą ir kelis atsitikimus, kada suimtieji ar patys iššoko, ar buvo išmesti iš kelių aukštų policijos tarnomųjų patalpų.

Tai yra faktai, kurių nesistengia nuslėpti ir bolševikiškoji okupuotų kraštų propaganda. Šie faktai yra tuo įdomūs, kad, jeigu jie pasakojami žmonėms, kurie bolševizmo patys nepergyveno, ir ji pažįsta iš Sovietų radijo ir bolševikiškos žodinės propagandos, jokiū būdu negali tikėti, kad bolševizmas gali būti toks baisus.

Dar ne taip toli 1945 metų pavasaris, kada sąjungininkų armijos baigė traukinti rudąjį nacizmą, leisdamos į Čekoslovakiją sovietines ordas. Ne vienas lietuvis, ieškodamas kelio pas amerikiečius ir anglus, yra keliavęs per Čekoslovakiją. Čekai, kuriuos tekdavo sutikti ir prašyti pagalbos, buvo labai nedraugiški ir stebėjosi, kodėl mes bėgame nuo bolševikų, kurie, gi taip pat esą „žmonės“. Kada drįsdavome užsiminti apie kalėjimuose išzu-

dytus mūsų artimuosius, pasakodavome apie masiškas mūšius Čekoslovakijoje. Esą mums atkirsdavo, kad tai „nacių propaganda“.

Ir tik tada, kai žmogus pats susiduria su visa ta sistema, kuri žmogų paverčia komunisto vergu, jis praregi, bet jau būna per vėlu. Užnerioji ant kaklo kilpa vis labiau veržiasi ir vieną dieną arba būni nugalabytas, ar išvežtas į tolimąsias Sibiro taigas.

Neabejotina, kad nė vienas čekas, o taip pat ir bulgaras ar kuris kitas sovietų okupuotų kraštų pilietis, jau ne nuo šiandien, mato ir supranta, kad tūkstančiai į vakarus bėgančių žmonių buvo teisūs. Bet dabar jiems yra per vėlu.

— Stalinas Maskvos didžiamajame teatre išklaušė jam skirtą 70 metų sukaktuvėms sveikinimą ir garbinimą, kuriuos pareiškė kinietis Mao-tung, čekas Siroky, vengras Rakosi, ispanė Uriburu, italas Togliatti, vokiečiai Ulbricht.

AUKOS „N. LIETUVAI“

- Barškelis M., Toronto \$ 1.00
- Kostas Činčikas, Tor. \$ 2.00
- A. Virbūnas, Toronto \$ 1.00
- KLT Toronto skyrius \$ 50.00
- L. Merkelis, Toronto \$ 1.00
- K. Labutis, Coleman \$ 1.00
- J. M. Šaltenis, Chicago \$ 1.00
- B. Iglukas, P. Arthur \$ 2.00
- J. Dudėnas, Edmonton \$ 3.75
- A. Bruškevičius, Sudb. \$ 3.00
- Vl. Bakūnas, Pembr. \$ 6.00

Nuoširdžiai dėkojame „NL“.

Artimiausioje ateityje pradėsime spausdinti ilgesnę ištrauką iš naujai parašyto Vytauto Alanto romano PRAGARO PAŠVAISTĖS. Tai bus labai įdomi atkarpa. Nepraleiskite progos jos nepaskaityti.

Patriotui, Lietuvos Kūrėjui - Savanoriui,
ADVOKATUI VYTAUTUI BIELSKIUI
 mirus, skaudžioje valandoje jo žmonai
PONIAI STASEI BIELSKIENEI,
 gilią užuojautą reiškia
 KLCT, NL ir NL Sp. B-vė.

Didžio skausmo dienomis Lietuvos nepriklausomybės kovų kūrėjui - savanoriui
ADV. VYTAUTUI BIELSIUI
 mirus, poniai Stasei Bielskienei, reiškiamo gilią užuojautą
 KLT Montrealio skyrius.

Visi i didziaja talka!

Kanada ir JAV ruosiasi Arktikos frontui

Mieli broliai ir sesers.

Atėjo naujieji 1950 metai. Malonu Jus pasveikinti. Pravartu prisiminti lituvių taušos kančias ir pagrindinius uždavinius. Gimtojoji Lietuvos žemė svetimai atėjūnai — rusų bolševikai naikintė naikina lietuvių tautą. Jau kelinti metai čia neveikia pagrindinės žmogaus ir piliečio teisės bei laisvės. Lietuvių tautinė kultūra ir medžiaginė gerovė išnaikintos. Tik gausus būrys pasiryžusių kovoją žūtbutinę laisvės kovą partizanų eilėse. Kiti lietuviai miršta lėta mirtimi baisiose Sibiro koncentracijos stovyklose. Dalis mūsų išblaškyti laisvajame vakarų pasaulyje.

Sveikinu Jus visus, mieli broliai ir sesers, Naujųjų Metų proga. Linkiu Jums ištvermės, asmeniškų laimės ir ypač gausenių žygių kovoje dėl mūsų brangiosios Lietuvos Tautos pagrindinių tikslų. Reiškiau gilią užuojautą Tėvyneje pavergtiesiems ir Sibire marinamiems tautiečiams. Be guliniai piktinuosi atėjūnų — bolševikų nežmoniškumu ir niekeno iki šiol nesutramdoma jų sauale.

Giliai tikiu, kad jau netoli toji diena, kada kruvinieji Kėremliaus satrapai turės duo-

ti apyskaitą dėl ištisų tautų išnaikinimo, nekaltų žmonių masinių žudynių, nežmoniškų tremimų ir visokių persekiojimų. Bolševizmas žlugs savo paties kraujuose: Ateis pasiilgtoji laisvės valanda! Kelsis iš vergijos košmaro laisva, demokratinė ir nepriklausoma Lietuvos Respublika!

Mūsų tautos laisvės valandai priartinti nesigailėkime nei darbų, nei lėšų. Parodykime kuo daugiausiai pasišventimo ir grynojo idealizmo. Sekime heroiškausios lietuvių partizanų žygius ir gyvybės aukas. Neuzmirškime begalinio jų pasiaukojimo ir praliejo kraujo!

Iškovoję Lietuvos Tautai laisvę ir atkūrę savąją Respubliką, gyvensime pilnutinį kultūringojo žmogaus gyvenimą. Naudosimės savajame krašte visomis žmogaus ir piliečio teisėmis bei laisvėmis. Patys valdysimės Lietuvos Respubliką per demokratiškai rinktuosius atstovus. Gražinsime vidutiniams ūkininkams, bežemiams ir mažžemiams suvalstybinį ir sukolchozintą žemės. Atiduosime jų savininkams nacionalizuotus namus, įmones ir verslus. Atkursime bu-

jojusią Nepriklausomybės meilės gamybinę ir prekybinę kooperaciją. Lietuva elektrifikuosime ir sumoderninsime su siseikiama. Atgaivinsime pradžios, vidurines ir aukštąsias mokyklas. Plėsimė specialinių mokyklų tinklą. Vykdysimė socialinį teisingumą ir visokią draudimą. Atstausime kare, hitlerininkų ir bolševizmo nuniokotus Lietuvos miestus ir kaimus.

Tad visi i didziaja talka Lietuvai išlaisvinti!

Tegyvuoją žiauriai persekiojami ir vargstanti Lietuvos Tauta!

Tegyvuoją atkursimoji Lietuva — demokratinė Lietuvos Respublika!

Šalin kruvinasis rusiškas bolševizmas iš brangiosios Lietuvos žemės!

Dr. Kazys Grinius,
buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Geležinė uždanga, kurią mes iki šiolei vesdavome Stetino — Triesto linija, prasipūtė 1000-čia mylių. Ji eina dabar Indokininijos ir kitų dar laisvų pietinės Azijos valstybių sienomis, peršoka Turkijon, Graikijos pasieniu, iki dar kiek pabėgėjusi minėta linija virsta „Ledine Uždanga“, skiriančia Amerikos žemyną nuo Sovietų Sąjungos, kerta Šiaurės ašigali iki vėl virsta „geležine“, pasiekusi Beringo sąsiaurį. Tai sunkiai įsivaizduojama laisvai žmonijai, kuri kiek istorija rodo, visada atieties karą įsivaizduoja praėjusio karo mastu. Ir dabar dar nemaža tokių, kurie mano, kad karas su rusais tai bus kokios tankų ir lėktuvų, ore kautynės kur nors Europos žemyne. Sovietų generalinis štabas galvoja kitaip ir mūsų laimei šią jų užmąstį laiku atspėjo Atlanto pakto strategai.

Sovietai pirmieji įvertino Arktiką, kaip vieną svarbiausių

ateinančio karo frontų. Nes jis tiesiogiai grasina Amerikos žemynne susispietusiam laisvojo pasaulio arsenalui. Pasaulio valstybės vyrų ir geografių buvo įvertinę šį arktikos ledų rajoną dar praėjusio karū metu, bet tik netiesioginiais sumetimais. Tas tiesa, jog Kanada, Aliaska ir Sibiras ir oro atmainos yra nepaprastai svarbiems, kurie norėtų dominuoti arba kontroliuoti Šiaurės, Ramiojo ir Atlanto vandenynus. Jokia karo ar oro laivyno veikla negali būti pradėta, nežinant oro permainų arktikos regione. Dabar, kada atvirai ruošiamasi karui su Sovietais, šio rajono svarba išryškėjo ir strateginiu atžvilgiu. Ypačingai susirūpinę kanadiečiai, pajutę tiesioginę grėsmę savo kraštui. Generalas majoras H. R. Pearkes perspėjo prieš kurį laiką, jog jei laiku nebus imtasi reikiamų priemonių, tai tokių miestų, kaip Montrealis, Vancouveris,

Winnipegas ir San Francisco laukia „Pearl Harbour“ likimnas. Jo perspėjimas buvo išgirstas ne tik Kanadoje, bet ir kitų Atlanto pakto valstybių. Kada Amerikos sausumos kariuomenės bando ginklus, ir naujuosius sniego - mobilius „ašigaliu sąlygomis, karo aviacijoms pavestas išspūsti Amerikos Valstybių saugumui klausimas nuo priešo aviacijos puolėjų, puolančių trumpiausiu keliu — per ašigali.

— Po pasėkoje, lapkričio mėnesį Kanados oro pajėgos pranešė, jog bendradarbiaujant su JAV pajėgomis, tam tikslui buvo pastatyta radio stotis „Enna dai“, kaip įsikišęs stebėjimo punktas. Jis yra apie 400 mylių nuo Churchill iki šioliai žinomoms kaip kariuomenės žiemos pratimų stovyklos. Šios žiemos paskelbimas buvo sutiktas nemažu nusistebėjimu, nes pastatymas radio stoties klimato srityje, kur dažnai būna žemiau — 60 laips. C., kur kompasas atsisako veikti ir net beveik susisiekiama yra beveik nelįmanomas, tikrai kelia nusistebėjimą. Kaip ekspertai sako, šios radio stoties su jos pagelbiniais punktais pastatymas šiek tiek daugiau užtikrina Amerikos kontinento saugumą, nes dar laiku perspėta karo aviacija imsis reikiamų priemonių.

Po kanadiečių gruodžio mėnesio pradžioje, ir Amerikos karo aviacija pranešė, kad ji kaitik, atitraukusi nuo kitų užsakymų, paskyrė \$50 milijonų, ir tuoj pradėdama statyti radaro stocių tinklą, apsaugojimui kontinento nuo būsimos priešoro atakos. Iš šios sumos 31 milijonas dolerių yra skirta Aliaskos teritorijai. Nors šis projektas yra gaubiamas karinės paslapties, bet amerikiečiai žurnalistai pasistengė išpešti, jog radaro sistema pajus atskrendant priešolėktuvus už 300 mylių, dar prieš teritorijoje. Šio projekto įgyvendinimas yra pavestas amerikiečių generalams E. C. Whitehead ir F. A. Armstrong.

Almus.

Atsisaukimas i Kanados lietuves

Maloni Tautiete,

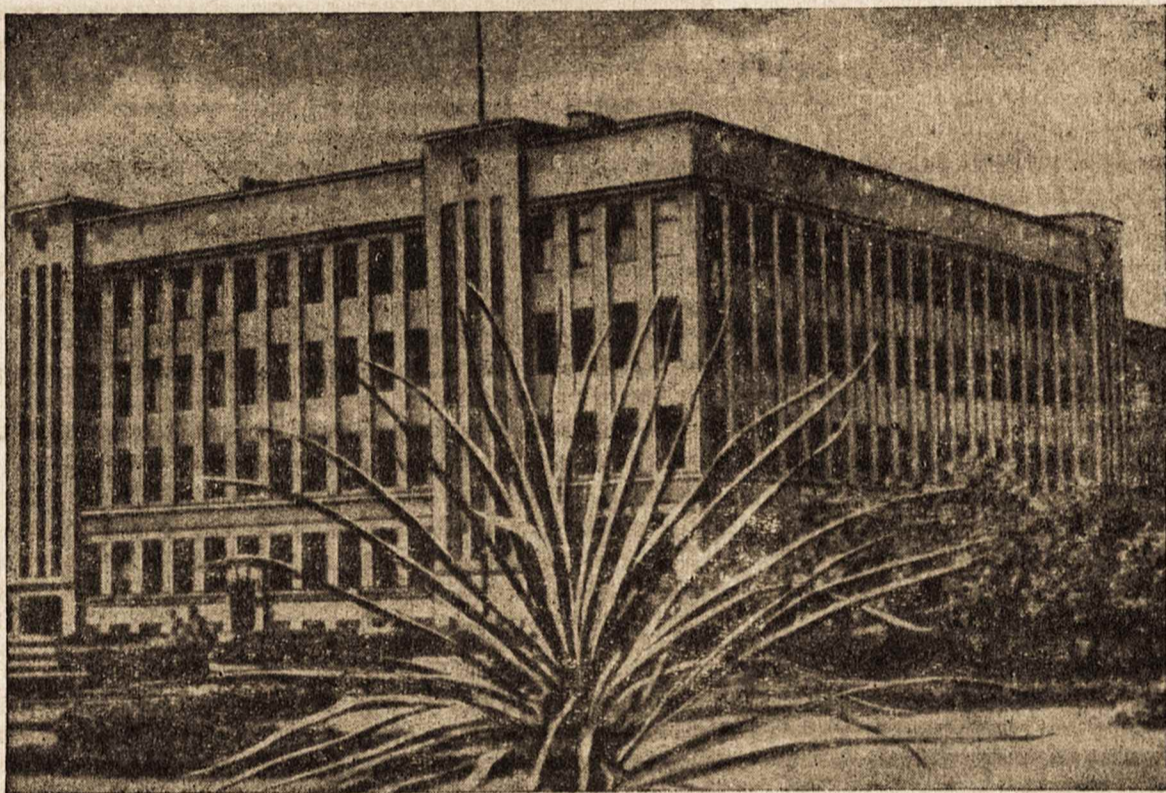
Pasaulinis Moterų Sąjūdis (Mouvement Mondial des Meres) kreipiasi į mus, po platųjį pasaulį išsiblaškiusias lietuves, prašydamas duomenų Tarptautiniam Moterų Kongresui, kuris įvyks 1950 m. birželio mėn. 7 — 12 d. d. Paryžiuje.

Kongresas, kuriam ruošiamasi, yra tarptautinių kongresų, įvykusių 1933 — 1937 — 1939 ir 1947 m., tęsinys. Kongresai aukaimis šiuo šūkiu: „Motina — žmonijos progreso kėlėja“. Nuo 1937 m. kongreso, kuriame buvo susirinkusios 37 tautų

delegatės, pripažintas tarptautinės dokumentacijos centro reikalingumas.

Tarptautinis dokumentacijos centras palaiko ir apjungia visas tautinių moterų organizacijų vadovų pastangas, turinčias objektu įvairaus pobūdžio socialines problemas, kad padarytų kiekvieno krašto motinas tikromis žmonijos progreso kėlėjoms.

Pasaulinis Moterų Sąjūdis (M. M. M.) savo arganizacinį pobūdį aptarė prieš 2 metus. Dabar jis įeina į U. N. O. kaip (Nukelta į 6 pusl.)

Žemės Banko namai Kaune, kuriuose buvo ne tik bankas, bet ir Lietuvos užsienių reikalų ministerija. Bolševikai pirmosios savo okupacijos metu buvo įsitaisę centrinį savo komitetą. Jo vietą vokiečių okupacijos metu užėmė nacių partijos komitetas. Vieni kitų vieton sėdo, kaip korpulis batan... Tikta iš šių namų Lietuvos ūkininkas negauna jokios paramos, nes bankas likviduotas.

Snipų sistema Sovietų Vokietijoje

Vienas buv. žymus sovietinės valdžios pareigūnas rytinėje Vokietijos zonoje, pabėgęs į vakarus, patiekė laikraščiu „Die Welt“ idomų šnipinėjimo sistemos vaizdą toje zonoje.

Gyventojams šnipinėti įstaigos yra sugrupuotos įvairiais organais, kurie iš oro dažniausiai turi visai nekaltus pavadinimus. Naujausiu laiku rytų zonoje yra šios stebėjimo - šnipinėjimo grupės: MVD (buv. NKV), Vokiečių socialinių mokslų ir ūkio problemų institutas, Skyrius „K5“ prie kriminalinės tarnybos įstaigų, SED stebėjimo tarnyba (Kontrolės komisija), Smulkiųjų daržininkų sąjunga ir kt. grupės, taip pat informacijos skyriai prie kraštų vyriausybų.

„Vokiečių institutas social. mokslinėms ir ūkinėms problemoms, kuris priklauso sovietų žinių biurui (SNB), tikrumoje yra centrinė visų žinių rinkimo organizacijų vieta. Tas institutas turi labai išsišakojusį aparatą, siekiantį net kitaip savo sienų. Jis turi savo tolimojo rašymo stotis ir visais jūros pakraščiais bei pasieniais. Tas institutas seka ir vaizduoja nuotaiikas gyventojų tarpe ir tikriausiai turi savo patikėtinius nekomunistinėse partijose bei bažnyčiose. Skyrius „K5“ politinė policija ir kraštų vyriausybų informacijos skyriai gauna iš to instituto nurodymus.

„K5“ veda knygas apie kiekvieną viešojo gyvenimo asmenį. Pasiremdamas SMA (sovietų valdžios) įsakymu 201 jis gali kiekvieną metu be jokio ordierio bet ką suminti. Kraštų vyriausybų informacijos skyriai jau panaikinti, nes kraštų prezidentai, daugumoje socialdemokratų, galėjo juos savaip paveikti. Dabar tie skyriai vėl veikia, bet yra priskirti vienam vidaus reikalų

Tito ruosia nauja „Komunistini Manifesta“

RAŠO JUOZAS PRONSKUS

ministrui, kurs yra komunistas. Jie veikia „K5“ rėmuose. SED partijos kontrolės tarnyba seka tos „jungtinės partijos“ vidaus reikalus ir yra veiklus ginklas kovoje su „Šumacherio (soc. demokratų vado) agentais, sabotažininkais ir provokatoriais“, taip medžioja nekomunistėse partijose.

Mažųjų daržininkų sąjunga dėl to įtraukta į šnipinėjimo tinklą, kadangi vokiečių geležinkelinių turi palei geležinkelius pylimus siaurus skyelius savo daržovėms auginti. O kadangi tie geležinkeliečiai buvo veiklus nelegalis literatūros gabentojai, o ir šiaip padėdavę kam iš sovietinės zonos ištrūkti, tai dabar visa jų draugija paversta šnipų organizacija.

Filatelistų ir šachmatininkų klubai taip pat įtraukti, o tai dėl to, kad jie labiau nei kiti las, rasdavo būdus su užsieniais susisiekti. Taip pat šnipų tinkle yra vokiečių profesinės sąjungos sovietų zonoje. Pavienių šnipų, šnipelių skaičius yra stačiai milžiniškas. Kiekvienoje bendruomenėje (Gemeinde), sėdi įgalotinis, kuris kas mėnuo rašo ir vyksta su pranešimais į MVD arba kitas grupes. Kiekvieno iš imonėje, sąjungoje bei draugijoje ir kiekvienoje viešojo gyvenimo įstaigoje sėdi šnipai.

Autorius sako, kad šandien jau vargu bėra vokiečių rytų zonoje, kurio pavardė nebūtų MVD komisaras mintinai išmokęs. Ši šnipų sistema stačiai paverčianti šešėliu visą „trečiojo reicho“ šnipinėjimo mašineriją.

O Tito ruosia naują „Komunistinį Manifestą“
„Die Welt“ žiniomis, Belgrade šiuo metu karščiuotai dirbama, suskvičius bendradarbius iš įvairių kitų satelitin

nių valstybių, naujoms tezėms išdirbti, kuri duotų komunizmui naują dvasinį pagrindą, nepriklausomą nuo satelitinio „komunizmo“. Jie rengiasi paskelbti naują „Komunistinį Manifestą“, kurs turi būti paskelbtas tuo metu, kai bus sudaroma sutartis su Austrija ir nulemiamas Triesto likimas.

To planuojamojo manifesto pagrindinis dėsniis yra nauja laisvės sąvoka vidaus ir užsienio santykiuose. Pagal tą tezę pripažįstama visuotinė didžiųjų bei mažųjų socialistinių valstybių lygybė ir nepriklausomybė nuo Maskvos. Stalinizmas nuo buv. komunistinio federalizmo visiškai nukrypo į centralizmą, kurs viduje ir užsienyje jau reiškiasi nuogru rusiškuoju imperializmu. Belgrado manifestas savo tikslu selbia Balkanų tautų laisvę, paremtą visiškai laisvu apsisprendimu suėiti į sąjungą. Toks federalizmas apima ne tik atskiras valstybes, bet ir atskiras tautines grupes tose valstybėse, kurioms garantuojamas tam tikros laisvės ir teisės.

Įdomi titoizmo nuolaida yra atsakymas nuo vienos partijos sistemos. Ir nekomunistinės partijos gausiančios galimybę bendradarbiauti. Čia numatomos socialdemokratų partijos, liberaliniai sluogsniai ir valstiečiai. Tai būsianti savotiška socialistiškai korporatyvinė sistema. Belgradas „socialistinė demokratija“ griežtai skiriasi nuo sovietinės biurokratinės formos.

Šiuo manifestu, be to, bus Maskvai neginčijama teisė būti vienintele „neklaidinga“ komunistinės dogmos aiškintoja. O tai visų skaudžiausia vyriausiam komunistinės pravoslavijos popui Stalinui ir jo hierarchijai.

Galo pradžios ženklai?

Broliai Alsopai straipsnyje „Gniužtantis komunizmas“, sako, kad Tito savo ryžtumu visų kraštų kairiasparniams ir intelektualams patiekė savyje naują didvyrį, kurs jų skoniui yra daug gadesnis, negu Stalinas. Štai, pav. Anglijoje tokie kairieji, kaip Aleksandras Werth ir Konnie Ziliacus nustebino savo komunistus „draugus“, pradėdami garbinti Tito. Prancūzijos tokie intelektualai, kaip Claude Bourdet ir Jean Cassou pirmą kartą „nukrypo nuo linijos“. Skilimas jau sukretė prancūzų ir italų kompartijas. Prancūzų komunistų vadas Maurice Thorez jau antrą kartą gavo iš savo partijos aparato pabarimą už nacionalistinį nukrypimą pastaromis savaitėmis. Italijoje pats komunizmo stūpas Palmiro Togliatti pateko į įtariamų debesį ir jo vieton Maskva paskyrė ten išmankštintą Luigi Longo.

Jei jau tokiose tvirtovėse, kaip Prancūzijoje ir Italijoje, patys tvirčiausi Maskvos stulpai susvyravo, ką bekalbėti apie šalis, kur tokių dar nebuvu.

Amerikos komunistų partija jau nebesukelia tos sensacijos, kokia ji buvo dar taip neseniai. Žymus simptomas čia buvo „New Republic“ žurnalo nusigrėžimas nuo Henry Wallace ir paties Wallace pasisakymas New Yorko Madison Square, kad Tito klausimas suskaldęs Amerikos „progresyvių sąjūdį...“ Nors jis ragino tą titoizmą visiškai užmiršti, „lyg jo nebūtų buvę“, tačiau pasirodo, tas patarimas Amerikos „bendrakeleivių“ neapanteno. Visi tie kairiasparniai, kurie nėra visiškai prisieję Stalinui ir jo rusiškajam imperializmui, jaučia nenugalimą pa-

gundą prie tokio komunizmo, kurs būtų nepriklausomas nuo Kremliaus nesimpatinių vyrų. Kitas fenomenalnis reiškinys yra smūgiai, kuriuos komunistai be pertraukos gauna įvairiausiose profesinėse sąjungose bei darbo unijose. Tik prieš porą dar metų komunistai grėsė užviešpatuoti daug milijoninę USA uniją CIO, šiandien jie džiaugsis, jei dar pasilaikys keletą mažų nereikšmingų unijų.

Lemiama momentas?

„Star Weekly“ neseniai straipsnyje apie Tito ir Stalino rašė: Spaudimas veikia Stalino. Jis turi daryti ką nors lemiama arba laukti žlugimo. Būdamas stiprus ir atsargus vyras, jis turi kalti ginklus prieš Tito nebe ideologijos plotmėje, kadangi tie pasirodė bejėgiai. Nesisiekus ekonominiam boikotui iš kominternu kraštų pusės suskaldyti Jugoslavijos ūkį, dabar nebėra vilties jo besuskaldyti, kai Tito sudarys sutartis su Didž. Britanija, Italija ir kt. vakarų valstybėmis ir gaus leidimą pirktis Jungt. Valstybių mašinų, nepalyginamai mo durniškesnių, negu rytai gali pagaminti, ir pagaliau kai Tarp tautinis Bankas sutiks jam suteikti paskolą.

Sarvuotos rusų divizijos Jugoslavijos pasienyje gali tik likitinti nervų karą, tačiau Tito nervai yra tiek jau tvirti, kaip ir Stalino. Tikta sabotazas ir partizaninis karas plaukia mastu galėtų palaukti Jugoslavijos ūkį. Susprogdintais geležinkeliais ir dirbtuvėmis, paplaišintais mašinerijos sandėliais bei žaliavų atsargomis Tito turėtų pasitikti katastrofą, ypatingai jei Vakarai nusigąstų ir sustabdytų statyti Jugoslavijos supramonimui taip reikalingas mašinas. Tačiau toks partizaninis karas

pareikalutų didelių armijų iš ne Jugoslavijos komunistų, fanatiškų ir avantūringų, žaisti savo gyvybėmis už Stalino tikslą.

Stalinas stovi prieš labiausiai lemiančią dilemą savo gyvenime. Vienu ar kitu būdu toks vyras, koks jis yra psichologiniū bei istorinių faktoriū verčiamas sunaikinti Tito, o Tito, būdamas toks vyras, koks jis yra, yra psichologiniū bei istorinių faktoriū verčiamas ne sunaikinti Stalino, bet apsaugoti save nuo sunaikinimo.

Stalinas gi nori gyventi 100 metų

George W. Herald patiekdamas intymių žinių iš Stalino privataus gyvenimo, praneša, kad Stalinas yra ne tik pasidaręs labai klusnus savo gydytojo pacientas, bet ir vartoja nuolatinius išvirkštumus tikslu „atsijauninti“. Jis noris būtinai gyventi iki 100 metų. Dar 1937 m. Stalinas pasiuntęs prof. Aleksandrą Bogomolecą ir Dr. Nikolajų Sprengskį, savo vieną asmeninių gydytojų, į Abkaziją, prie Juodosios jūros iširti gyvenimą to žmoniū, kurie ten taip apščiū susilaukia virš 100 metų amžiaus. Ten esama apie 4000 tokių ilgamažniū.

Po ištisų metų tyrimo tie mokslininkai surado, kad žmonės paprastai miršta dėl audinių susidėvėjimo. Tačiau prieš tokį susidėvėjimą surastas serumas, kurs gaminamas iš arklių kaulų smegenų. Stalinas įsakė Bogomoleciui tirti tą atradimą, žinomą kaip ACS (anti-recticular cytotoxic serum). Su tuo serumu daryti bandymai su daugiau kaip 10.000 rusų ir pasekmės buvusios stebėtinoms. Daugelis tų pacientų atgavę jėgas ir atrėdę 30 metų jaunesni. Po to Stalinas pradėjo pats tuos vaistus imti reguliariai ir neseniai vienam sveciui pasak(s): „Juo ilgiau aš gyvensiu, juo pasauliui bus geriau...“

Dailininko A. Šepetio darbu paroda Edmontone

DAIL. A. ŠEPETYS PAKVIESTAS PROFESORIUM UNIVERSITETAN

Nelengva naujo ateivio gyvenimo pradžia, nors jis gali būti labai geras specialistas. Tokią ne tikrai nelengvą, bet tiesiog sunkią pradžią turėjo ir dailininkas Aleksas Šepetys, kuris Kanadon atvyko ši pava sarį.

Tik ką atvykęs, prieš Kanados parlamento rinkimus, dail. A. Šepetys, kaip vienintelis dailininkas specialistas Edmontone, iškart gavo daug darbo ir piešė kandidatų į parlamentą portretus. Deja, su rinkimais pasibaigė ir darbas. Penkis mėnesius po to jam teko gyventi be pastovaus darbo, ir vargas tiesiai jam pažvelgė į akis. Teko skirtis su šeima, nes žmona gavo mokytojos darbą anglų mokykloje provincijoje. Pačiam dailininkui teko vienam kovoti dėl būvio. Kaip specialistas, jis kovojo už savo teises, už savo profesijos siekius ir lietuvių vardą.

Spalio mėnesį jo kova davė aiškesnių vaisių: dailininkų su sirinkime jis buvo vienbalsiai priimtas į Kanados dailininkų federaciją — Federation of Canadian Artists. Po to dailininką Šepetį pradėjo traktuoti lygiomis su vietiniais dailininkais.

Netrukus po to pripažinimo, kuris suvaidino didelį vaidmenį, dail. A. Šepetys buvo pakviestas dėstyti dekoratyvinę, sieninę tapybą Dailininkų federacijos kursuose, kuriuos lankė tikrai vietiniai dailininkai.

Pasauliniame dailes židiny

DAILININKO LAISKAS IŠ PARYZIAUS

...Jau trys savaitės kai maudaus aš tame mieste, kurį galima pavadinti vakarų kultūros centru ir meno širdimi. Esu pritrenktas, apžibęs nuo muziejų, meno galerijų, parodų. Čia visa vienu metu galima matyti: Aziją, Afriką, Pietų Ameriką — amerikonus, negrų meną, teatrus, koncertus, Naujosios Gvinejos kostiumus...

Vakarais grįžtu namo mirtinai išvaręs ir laimingas, nes kasdien matau viską, ką pasaulis turi geriausio.

Romos, Florencijos visas grožis — praeitis, o Paryžius gyvena dabartimi. Kiekvienas, ką geriausio sukūrė, veža Paryžiun. Ir čia yra visko: snobizmo, neužmirštamų šedevrų, šarlatanizmo, biznelio, tauraus siekimo, kovos, vegetacijos, — ko tikrai nori.

O skonis, skonis! Iš nustėbimo išsižioti tenka, ir neby-

Didelis dal. A. Šepetio laimėjimas — jo pakvietimas į Edmontono universitetą, dailės skyrių, kuriame jis nuo pavasario semestro pradės dėstyti ofortą ir medžio bei linoleumo raižymo meną. Čia jam padėjo ir Dailininkų federacija.

Dabar, 1950 m. sausio mėnesio 2 dieną Edmontono meno muziejuje atidaroma jo darbų paroda. Parodą ruošia minėtas muziejus, kontakte su Dailininkų federacija. Parodos atidaryme dalyvaus Edmontono burmistras ir du Alberto vyriausybės nariai. Išleidiamas parodos katalogas, ir viskas ruošiamas padaryti iškilmingai. Pasibaigus parodai Edmontone, ji bus perkelta į Calgary ir Lithbridge.

Dailininkas A. Šepetys visus darbus yra nudirbęs sunkiose sąlygose — tremtyje ir Edmontone — ir parodoje eina kaip lietuvis, kuriam rūpi ne sava asmeninė nauda, bet iškelti lietuvių ir tėvynės Lietuvos geras vardas.

Paroda tęsis nuo sausio 2 ligi sausio 21 dienos, ir visi Edmontono ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami būtinai parodą aplankyti ir ne tik tai paremti gražų lietuvių dailininko darbą, kilnų tikslą, bet ir pademonstruoti savo kultūringumą. Tenelieka nė vieno Edmontono srities lietuvių, kuris neatsilankytų dailininko Alekso Šepetio dailės darbų parodoje.

J. Kardelis.

VYTAUTAS PESECKAS

PIRMOS SNAIGES

Bėgo, bėgo ir nubėgo
Vasaros naktis žalia...
Ir prikrito balto sniego
Senos sodo patalė...

O ant lūpų ir ant veido,
Kaip pavasario drugiai,
Baltos snaigės nusileido:
Virpa tirpstančiais sparnais...

Dega veidas, dega lūpos, —
Snaigė rankose turi!...
Ir kutena širdį ūpas, —
Nugarmėti sukury!...

Ir su snaigėm kilti bokštams,
Suptis dideliame rate,
Ir užmiršt, kad žemę trokštam,
Svaiguly užmiršt save!...

GYVENIMAS STOVIA...

Gyvenimas stovi bekrastis prie upės
Ir žiūri, iškėlęs rankas, į bangas...
O rankose dienos, kaip debesys supas,
Ir vandenį upės šešėliais uždengs...

Ir plaukia laiveliai per vandenį margą, —
Šešėliai spalvoti paliečia veidus...
Ir juokiamės, klykiame iš džiaugsmo pavargę,
Pavargę žinoti — laiveliai suduši!...

Didžiausieji žmogaus priešai

RAŠO DR. K. VALTERIS

(Tęsinys iš pračio nr.)

SUDETIS. Tik nedaugelis virusų težinoma ir, pasirodo, ji panaši į bakterijų cheminę sudėtį. Svarbiausia sudėtinė dalis yra nukleoproteinai (baltymis junginys); be to čia randama angliavandžių, lipidų ir tt. Juo didesni virusai, juo turi komplikuočiau cheminę struktūrą ir atvirkesčiai.

ISIVERŽIMAS. Virusai, kaip ir bakterijos, gali patekti į mūsų kūną įvairiais keliais: 1) ir kraują įkandus parazitams (taip utelės perneša dėmėtąją šiltinę, o moskita — geltonąjį drugį), 2) ir kvėpavimo takus per orą (v. gripas), 3) ir odą — prisilietimo būdu (pav. karpas), 4) ir šviežią žaidimą — per seiles (pv. pasiutimas).

PAMĖGIMAL. Skirtingi virusai turi skirtingą ir skonį. Vieni jų mėgsta įsikurti kvėpavimo takų gleivinėje, kiti odoje, o dar kiti nervų sistemoje (ir tai tik tam tikro smegenų vietoj) ir tt.

prof. Tamošaičiai, dabar gyvena Kanadoje, ir kt. Kaip la baim gabiama grafikiu, Prancūzijos valdžia jam davė stipendiją, pasispecializuoti Paryžiuje, kuris dabar yra pasaulinis dailės centras — židyns. R. Veselauskas, aplankęs Italijos Romą ir Florenciją, dabar jau pasiekė Paryžių, kur pradėjo dirbti Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts, pas prof. Jaudon.

Gyvuoti ir daugintis virusai gali tik gyvoj celėj! Be to, yra pastebėta, kad jie geriau jaučiasi ir greičiau dauginasi tose celėse, kurios yra veiklios ir energingos.

FORMA. Paprastai virusai yra apskriti, bet yra keturkampių ir net pailgų — lazdelių formos.

ATSPARUMAS. Dauguma virusų yra žymiai atsparesni už bakterijas: jie išbūna gyvi daugelį metų 30—40 proc. gli cerine, kuriame greit žūva beveik visos bakterijos. O vištų vėžį sukėlia virusai gali išbūti eilę metų išdžiovinoti (miltelių pavidale) ir, po to iškiepyti sveikom vištom, sukelia vėžį.

KOVA. Kova su virusais diena iš dienos darosi sėkmingesnė. Prieš eilę virusinių ligų pasiekti rezultatai yra net puikūs. Dėka išdžiovinimo skiepyjimo, dabartiniais laikais rau pai ir pasiutimo liga jau nebebaisi. Atspariausi virusinėms ligoms, kaip, ir apskritai užkrečiamoms ligoms, yra vaikai 6 — 12 metų amžiaus. Jei jie su serga, tai ligos eiga būna lengva, persirgę įgyja tai ligai atsparumą (imunitetą), kartais visam gyvenimui.

(Bus daugiau)

Lietuvius niekur nežūva,
jei skaito
"Nepriklausomą Lietuvą"

Visą pasaulį aiškiai matysi,
jei "Nepriklausomą Lietuvą"
skaityti.

Lietuvių Kalbos Vadovo pasirodymo išvakarėse

LTB Centro Komiteto pranešimu (1949. XI. 11), „Lietuvių kalbos vadovas“ netrukus pasirodys. Bet dar nėra surinkta nė pusė reikalingų pinigų. Dėl to prenumerata (Kanadoje po 3 dol.) ir toliau renkama. Pirmutinė nuoširdaus lietuvių pareiga yra užsiprenumeruoti jo pasirodymo išvakarėse.

Nemalonu pažymėti, kad dar tiek mažai kanadiečių lietuvių jį užsiprenumeravo ir kad prenumeratos rinkimo varduje beveik nieko nepadėjo jau tokios gausios mūsų organizacijos (tiek energijos parodžiusios, tarp kitko, nesuprantamos tarpusavėse kovose!).

Ar šitame pirmajame lietuviškos kultūros žygyje jos ir pasiliks abejingos? Kuo prisidės mūsų intelektualai, veikėjai ir spauda? Ar turi užtekti tikrai privatinės vienos asmenų iniciatyvos?

Dar kartą pabrėžiu, kad tie, kurie iš mano prenumeratorių pakeitė gyvenamą vietą po užsiprenumeravimo, savo naują adresą turi patys pranešti LTB Centro Komitetui, München (27), Rauch str. 20, US Zone, Germany (neš prenumerata ir sąrašai yra jau ten). Prenumeratą priimu ir toliau.

P. Štuopsis,
104 Wright Ave
Toronto 3, Ont.

KULTURINE KRONIKA

ZURANISTŲ SAJUNGOS FILMAS IŠ PABALTIEČIŲ GYVENIMO

remtyje, išbūvęs jau bene tris kadencijas, Aleksandras Merkelis paskutinėmis dienomis atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Tokiu būdu, jau visa tremtinių žurnalistų sąjungos valdyba bus išvykusi iš Vokietijos. Centras, atrodė, galės būti sudarytas tik-tai JAV.

MUZIKAS ALEKSAS KUČIŪNAS

Žinomas muzikas — pianistas ir dirigentas, buvęs ir Lietuvių Tremtinių Operos Vokietijoje dirigentu, — jau persikėlė į JAV ir kol kas apsigyveno Kalifornijoje.

LIETUVIŲ LITERATŪROS AUTORIUS,

„Lietuvių Žodžio“ redaktorius ir gimnazijos mokytojas Pranas Naujokaitis, atvykęs į JAV, apsigyveno su šeima Brooklyne, N. Y.

POETAS BALYS RUKŠA IŠLEIS KNYGĄ.

Redakciją pasiekė gera žinia, kad poetas B. Rukša baigia rengti poezijos knygą, kuri netrukus bus atiduota spausdinti. Taigi, mūsų rašytojai dirba.

KOMPOZITORIUS PROF. V. K. BANAITIS

Amerikoje apsigyveno Brooklyne, įsteigė muzikos studiją ir veda Brooklyno lietuvių operinės chorą, kuris sausio 4 d. po pietų iš Klasčiaus radio studijos davė lietuviškų dainų koncertą.

Smuikininkas Donatas Jaka-vičius, prieš pusmetį atvykęs iš Vokietijos, pakviestas solistu į geriausią Venezuelos radiofoną "Radio Caracas".

Australijoje yra pačių australų sumanytas filmas iš pabaltiečių gyvenimo.

Filme figuruoja trys Pabaltijo tautos: lietuviai, latviai estai. Filme todėl vaidina visų trijų tautų atstovai. Lietuvių rolei pakviesta Vilniaus Dramos aktorė Ksana Dauguvietytė - Šniukštienė, kuri vaidina motinos rolę.

NAUJAS „AIDŲ“ NUMERIS

Turiny: dvi originalinės lietuviškos studijėlės, kalbininko Dr. P. Joniko straipsnis „Kodėl rašome aukštaitiškai?“ ir poeto bei kritiko A. Nykos-Niliūno studijėlės „Nepriklausomos Lietuvos poezija“ tęsinys. Dr. P. Jonikas savo straipsnyje atsako mums klausimą, kokių istorinių kelių susiformavo mūsų rašomoji kalba, o A. Nyka - Niliūnas analizuoja poeto J. Aisčio kūrybą. Toliau, J. Brazaitis straipsnyje „Antras veiksmaš pradėjo“ pasisako, kokius uždavinius jis teikia tremtinių emigracijai. Dr. A. Baltinis str. „Žmogaus krizė ir krikščionybė“ filosofškai sprendžia mūsų dienų nukrikščionėjimo problemą. O J. Vaišnoros, M. I. C., straipsniu paminimas J. E. Vysk. P. Būčio ju biliejus.

Nemažai šiame numeryje duota ir dailiosios literatūros. Recenzijų skyriuje išsamiai pasisakoma dėl trijų paskutinių mėto veikalų. A. Maceina recenzuoja naująjį Psalmano vertimą, J. G. Miliušis aptaria K. Bradūno poeziją, o A. Gražūnas pasisako dėl paskutiniojo P. Tarulio novelių rinkinio. Platus apžvalgų skyrius ir kt.

Mergaitės portretas

JONAS NEVARDAUSKAS

Apie tą aš niekam nesu pasakojęs. Kas mane pažįsta, tas žino, kad aš nemėgstu daug kalbėti. Širdy, gal, daugiau pergyvenu negu kitas, bet niekam to nerodau. Esu ištikinęs, kad ne kiekvienas žmogus žmogui yra suprantamas. Bet ši kartą privertė mane prisipažinti.

Kaip matote, aš niekad neturiu pinigų. Jei iš vienos bėdos ištrunku, tuojau įpuolu į kitą. Koks praeikimas man lydi, man ir šiandien neišku. Yra sakoma: nėra to blogo, kas neišeitų į gerą. Tą aš negaliu sau taikyti. Kaip pamatysite, mano reikalai baigiasi įvairiai.

Visai neseniai, vienas mano draugas man įdavė nemažą pinigų sumą, kad perduočiau jo žmonai, kuri gyvena tame pačiame mieste, į kurį ruošiausi važiuoti. Autobusų stotyje, dideliame žmonių susibūrimo, aš tapau apvogtas. Kaip žinote, aš nesu joks iomantikas, bet nuo to laiko, mane morališkai taip prisilėgė, kad aš pradėjau vengti žmonių.

Vakarais vienas vaikščiojau tuščiomis gatvėmis. Mažai dėmesio kreipęs į gamtą, pradėjau ją gėrėtis, ieškodamas nustraminimo. Manyje atgimė visi prisiminimai.

Tada buvo pavasaris. Kartą ėjau Park Avenue alėja. Ten ką tik buvo sužaliavusios liepos. Melsvoje elektros šviestovėje, prie šaligatvio, dygstančios žolytės atrodė dar žalesnės negu rytmetį. Aš ėjau lėtai. Alėja buvo tuščia. Pradėjau, kaip mažas vaikas, dairiausi ir parduotuvinių langus, stebėjau kainas. Viename lange aptikau snaudžiantį katiną, pirštu sprinkelėjau į stiklą, bet jis, matyt, saldžiai miegojo, net akių nepramerkė. Užpykęs ant to nekaltos gyvio, kad jis gali taip ramiai miegoti, kada pro šalį lekia uždami tramvajai, kada žmonių gyvenimas yra pilnas kančios, perėjau kitan kraštan gatvės ir sustojau prie didelio, gražiais paveikslais išpuošto, lango. Giliai išmeigęs akis, valandėlę žiūrėjau į vieną portretą.

— Mira! — tyliai savyje tariau.

— Ak, tu mergaitė, su tamsiomis kasomis ir rožių pluoštu prie krūtinės...

Aš atsitraukiau porą žingsnių atgal, ir ilgai, ilgai žiūrėjau į tą portretą. Ji tikru panašumu man priminė tas

akis, tą šypsnį ir rožes, kurios dabar žydėjo ant drobės, tikriausiai kvėpėdamas aliejiniais dažais, o ne žydinčiu pavasariu ir jaunystės meile.

Juk kadaise tas buvo tikrenybėje... Tai buvo prieš keletą metų, kai mano gimtinės laukuose žengė vasaros pradžia. Kur — ne — kur jau pasipuošę varpomis, bangavo vasarųjų laukai. Ties Jodėnų kaimu, per Varduvo upę, tada vykdžiau naujai statomo tilto darbus. Rytmečiais toli aidėdavo kalami poliai ir mano motorinio laivėlio garsas. Pavakary, prieš baigiant darbą, skambėdavo darbininkų dainos ir juokas. Upė buvo visiškai nusėkusi. Žmonės su vežimais važiuodavo per vandenį, o pėsčius, toliau keldavo laivelius.

Vieną popietę, prie tilto dviračiu privažiavo mergaitė ir ėmė darbininkų prašyti, kad ją perversutų per statomą tiltą, kiton upės pusėn. Ji sakėsi labai skubanti, o laivėlio negalinti prisisuokti. Nepratusiai čia vaikščioti, siauru sijų taku eiti, nepatariau. Aš pasisiūliau perkelti savo laivelį. Ji mielai sutiko. Įkėlęs jos dviratį, paėmiau ją už rankos ir padėjau įlpti laivelin. Su malonia šypsena man nuoširdžiai ji padėjo.

Ji buvo gal devyniolikos metų, mėlynom akim, lieknutė, gilaus žvilgsnio, tamsiais antakiais. Vilkėjo mėlyną suknelę ir ant kaklo turėjo gintaro karolius.

— Kur skubate, panele? — paklausiau.
— Namų, — trumpai atsakė. — Mamytė, serga, buvau miestelyje vaistų nupirkti, — kiek patylėjusi pridėjo. Daugiau ją klausinėti nedrįsau.

Upė buvo neperplačiausia, ir mes greit pasiekėme antrąjį krantą. Iki sausumos buvo apie penki žingsniai, kai mano laivelis įsirėmė į pakrantės smėlį.

— Kaip dabar bus — lyg susirūpinęs paklausiau.
— Ačiū už perkėlimą, aš nusisiausiu kojias ir išbrisiu, — atsakė mergaitė.

— Paklauskite, aš esu su tokiais batais, kad galiu dar giliau bristi į vandenį. Jei sutinkate, jus galiu pernešti. Ji nedrąsiai pažvelgė į mane, bet nieko neatsakė. „Tylėjimas reiškia sutikimą“ — pagalvojau. Atsargiai, kad neaptaškychiau jos vandeniu, išlipau iš laivėlio. Lyg kokį trapų daiktą, pirma pernešiau per vandenį ją, vėliau jos dviratį. Padėkojusi ji skubiai įėjo į taką, kuris vedė į vieškelį, per krante augančius krūmus.

Apie Dvasios Upes krasta ir jo lietuvius

Spirit River, Alta. Šis Kanados kampelis yra Kanados šiaurėje, netoli nuo Britų Kolumbijos kalnų. Ši šalis yra viena iš Kanados naujai apgyventų šalių. Kadangi čia gyvena lietuvių, vertėtų su tuo Kanados kampeliu susipažinti.

Miestely beveik kasdien matosi daugybė lengvųjų ir sunkiųjų automašinių, kurios daugiausia priklauso vietos fermeriams. Plačioje apylinkėje darbo metu ūžia kombainai, traktoriai ir įvairūs motorai; visais keliais šen ir ten skuba įvairios automašinos. Kur dabar Spirit River miestelis, ligi 1912 m. čia snaudė dideli seni miškai, miškuose gėnėsi tūkstantinės karvių bandos, ganomos raitu, ginkluotų suaugusių vyrų, vadinamų renžeriais. Nuolatiniai tų miškų gyventojai buvo: musai, dyrai, juodosios ir rudosios meškos, vilkai, kajutai ir daug kitų žvėrių. Puslaukiniai klajokliai indijonai vertėsi tų žvėrių medžiokle ir iš jos turėjo sau nuo latinį pragyvenimo šaltinį. 1912 m. tuose miškuose, spejama, dėl medžiotojų neatsargumo, kilo milžiniškas gaisras, išdeginęs didžiulius plotus ir padaręs begales nuostolius. Dabartiniu metu šis kraštas yra paverstas žemės ūkio kraštu. Daugiausia auginama kviečiai, kurie duoda gerą derlių.

1914—15 m. nuo Edmanto no ligi tos vietos, kur dabar yra Spirit River miestelis, valstybės lėšomis buvo praveistas geležinkelis ir tais pačiais metais atvyko pirmieji kolonistai — keliolika šeimų. Platesniu mastu šio krašto apgyvendinimas prasidėjo tuomet, kai Saskačevano provincijoje nepaprastos sausros sunaikino fermerių derlių — kviečius. Valdžios paraginti, saus

ros metais nukentėję fermeriai ištiesais mėnesiais žemės keliais su savo gyvulių bandomis ir arkliais, pasiganydami pakeliais, atsikraustė į šią apylinkę ir pradėjo naują ūkinį gyvenimą. Tai daugiausia buvo ukrainiečių kilmės emigrantai, kurie ir dabar čia sudaro gyventojų daugumą. Jie čia pasistatė savas bažnyčias, pačilinksminimo sales ir jas išlaiko, turi savų organizacijų ir visame šiame krašte vyrauja jų kalba.

Pirmieji lietuviai čia atvyko 1928-29 m. Nepaprastai buvo sunkios pirmosios lietuvių emigrantų įsikūrimo dienos. Ne lengvai leidosi žemė paverčiama ariamais laukais; nebuvo kelių, trobesių, įsikūrimui lėšų, ūkio padargų. Visame Kanados krašte tuomet siautė didelė ekonominė krizė. Lietuviai, būsimieji fermeriai, šaudė musus, dyrus ir tuo maistu daugiausia mito, o kitu laiku pamažu vertė miškus į ariamus laukus ir sėjo kviečius, kurie davė gerą derlių, bet kviečių buvo tokios žemos kainos, kad neapsimokėjo už darbą. Tik šio karo metu, pakilus kviečių kainoms, nepaprastai praturtėjo šio krašto gyventojai, pirmoje vietoje lietuviai.

Dabartiniu metu šioje apylinkėje yra 12 lietuvių valdomų fermų, kurių bendras žemės plotas sudaro daugiau kaip 1.000 ha. Vieni iš jų turi po 64 ha žemės, o kiti ligi 192 ha ploto. Be to čia dar gyvena du lietuviai, vienas iš jų yra miškų eiguiliu, o kitas savo patalpose dirba ir išlaiko avalynės ir pakinktų taisymo dirbtuvę. Lietuvių tarpe yra džiaugsmingų ir liūdny dalykų. Bet apie tai kitą kartą.

Stasys Misiulis.

Kanados rukoriu bedos

Rūkalai davė valdžiai 170 milijonų dolerių pajamų

CP žiniomis iš Otawos, dūmai valdžiai reiškia pinigų. Kiekvieną sykį, kai paimi rūkyti cigaretę, atmink, kad tuo valdžiai duodi šiek tiek daugiau nei vieną centą. Tiesa, vienas centas nėra daug, bet turint galvoje, kad Kanadoje surūkoma po 16 milijardų cigarečių per metus ir kad rūkymo "menas" vis plinta, tai jau yra "šis tas". Pereitais metais valdžia vien iš cigarečių gavo apie 170 milijonų dolerių mokesčiais, o šiemet tikisi gauti dar daugiau.

Paprastai už 20 cigarečių mokama 35 centai, iš kurių 21,58 ct eina valdžiai. Parduodamas nuo pokelio gauna 3 centus, o likusieji 11 ct tenka pramonininkui, apmokėti tabaką, darbininkams ir mašineriją, na ir sau.

100 popieriaus lapelių 14 centų

Net perkant tabaką ir cigaretinį popierių bei pačiam sukant savo cigaretes tenka savo duoklę valdžiai atiduoti. Rūkytojus pyktis ima, kodėl reikia gyvus pinigus mokėti už tokį net menką dalyką, kaip 100 lapelių rūkomojo popierio, po 13 ir net po 14 centų. Pasirodo, kad faktiškai visa "knygelė" kaštuoja tik 3 centai, bet 10 centų ima valdžia, kuri teisinasi tuo, kad ir pats savo cigaretes sukdamas rūkytojas privalo valdžiai duoklę atiduoti.

ST. CATHARINES KRONIKA

— Pagal Vytauto Kriščiūno duotą išaiškinimą, rašomųjų mašinelių Frontier Typewriter Co firma pagamino lietuvišką mašinelę, kurių buvo specialiai užsisakyta. Užsakymas brangiau nekainavo.

— Paskutiniu laiku iš St. Catharines vėl išvyko trys lietuviai. Per pastaruosius metus St. Catharines lietuvių kolonija sumažėjo 20 žmonių. 30 išvyko, 10 atvyko. Greitu laiku apie 5 lietuviai vėl numato išvykti.

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN. Tel. YO 0669.

JUOZAS GRUBEVICIUS

MĖSOS IR VISOKIŲ VAIGOMŲJŲ PRODUKTŲ KRAUTUVE

Senieji ir naujai atvykusieji tautiečiai maloniai prašomi atsilankyti mano krautuvėje: 856 DUNDAS ST. W., TORONTO. TEL.: WA 1512. Visiems sąžiningai patarnauju. Pristatymas į namus.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

Lankydamis gražiąją Montrealo vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

SAVININKAS ANTANAS MATULIS

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

LIETUVIS SIUVĖJAS

J. INDRELE

priima vyriškų rūbų (paltus ir kostiumus) užsakymus. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Prieinamos kainos.

202 St. Clarens Ave., Toronto. Tel. ME 8522

CRANK GRINDING CYLINDER BORING J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. corner St. Catherine

FRontenac 0879

Tylus darbas Rodney padangej

Rodney yra pačiuose Ontario provincijos pietuose, netoli Erie ežero. Apylinkėje dirvos daugumoje smėlėtos, bet tinka tabakui auginti.

Pats Rodney miestelis švarus ir jaukus ir ypač gausus bažnyčiomis. Jų čia yra net septynios. R. Katalikai bažnyčia čia neturi ir priklauso West Lorne parapijai.

Lietuvių Rodney ir apylinkėse gana daug. Keliasdešimt senesnių emigrantų turi čia gražias farmas, ir, augindami tabaką, gerai verčiasi. Pora šeimų pačiame miestelyje kiboją biznį: atidarė restoraną ir netrukus pradėdantį veikti duonos kepyklą.

Savo tautiečių kviečiami, atvyko čia ir nemažas būrelis tremtinių. Kai kurie lietuviai fermeriai atsikvietė jų net de-

šimtimis. Daugumas naujakusyrus porą ūkių, girdisi lietuvių, atlikę darbo sutartis, ir at tuvių kalba.

Tačiau kultūrinis ir bendruomeninis gyvenimas veikia nejudą. Lietuviškų organizacijų veiklos nesigirdi. Kai kada fermeriai susitelkia ir surengia šeimyninio pobūdžio pobūvius. Per paskutinį pobūvį surinkta net aukų, kurios paskirtos Kanados džiovinukų reikalams. Atrodo, taip pat būtų galima parinkti aukų ir mūsų tremtiniam džiovininkams, bei sergantiems kitomis ligomis, o tokių ligonių Europoj yra gana daug.

„Nepriklausomą Lietuvą“ gausiai skaito, ypač naujakuriai. Jie taip pat uoliai lanko anglių kalbos kursus, kur kitataučių tarpe sudaro didžiausią grupę.

Naujakurys.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminu ar draugu,

kencianciu nuo ligu

jusu gimtojoj saly?

PALENGVINKITE JŲ KANČIAS PASIŪSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINISKŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENISKAJ ARBA RAŠYKITE MUMS SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITES PAS MISS MARIA MICHAILOW, BAIGUSIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIALIAI PASKIRTA JUMS ASMENISKAJ PATARNAUTI JOSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS RINKINIUS AUKSTESNES KOKYBĖS EUROPIETISKŲ GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIALYBĖ

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVĖ

HA. 7251 DIENĄ IR NAKTĮ HA. 7251

TONY'S RADIO SERVICE

Visų rūšių pataisymai.

SAV. TONY MASYS
1728 FRONTENAC ST.

Telefonas: GR. 1249.

MONTREAL.

JOE HAVER Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS RANDOLPH 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

— Skubiai prašau eiti su manim, — lyg įsakydama tą mergaitę.

Tarpduryje mus pasitiko žvalios išvaizdos ponis. Apgailestaudama tą įvykį, pašaukė kažkokį vyrą ir liepė tigrui išvanoti kailį ir jį priištinti nauja grandine.

— Mamyte, tai yra tas pats ponas, kuris mane perkėlė per upę.

Aš linktelėjau galva ir pasakiau savo pavardę. Man buvo aišku, kad ponis yra šios mergaitės motina, o dukterė apie mane jau yra papasakojusi.

— Mira, greičiau skubėk ponui perišti žaidžą. Mergaitė skubiai pildė motinos įsakymą.

— Maloni Jūsų dukterė, man iš ankščiau lyg kažkur matyta? — užklausu ponį, nors tą dukterę mačiau tik antrą kartą.

— Taip, labai jautrios širdies vaikas... Matysite, ji dar pravirks ir kelias dienas negalės užmiršti jūsų sužeistos rankos. Gal ankščiau ir matėte ją, ji studijuoja teisę. Tik dabar, vokiečiams uždarius universitetą, būna namuose, lyg nusivylusiu balsu pabaigė jinai.

Mira grįžo labai greitai, atsinešdama tvarstymui reikalingus reikmenis.

Zaidža buvo visai nedidelė, ne šuns įkandimas, bet, matyt, perpjauta į spygliuotą tvorą.

Mirai baigus perišimą, ponis mane pakvietė į verandą pailsėti. Ten kalbėjome ilgai įvairiomis temomis. Retkarčiais į mūsų kalbą įsiterpdavo kuklūs Miros žodžiai. Ji daugiau klausėsi, negu kalbėjo.

Paskiau su Mira mes vaikščiojome po sodą, apžiūrėjome sode esantį upelio tvenkinį, buvome prie upės. Išsiskyrėme tik prieš saulėlydį. Ji ilgai man mojo balta nosinaite ir sakė, tegu rytoj vėl ateinaš, nes reikia padaryti rankos perišimą. Nuo tos dienos aš pasidariau nuolatinis dvaro svečias. Kaip pasirodė, Mira buvo gera sportininkė. Užbaigęs darbą, su ja žaidždavau lauko tenisą, plaukiodavome laivėliu, jodinėdavome arkliais. Pasakysiu, kad ji buvo gera jokitė. Nekartą aš turėjau bėdos ir dalytę gėdos. Kartą su savo trakėnu pasiliciodu visu smarkumu, manasis irgi neatsiliko, tik aš gerokai atsilikau, nes nupuoliau nuo balno. Dažnai klausydavome radio ir skaitydavome laikraščiuose, kad karas eina visu smarkumu; vokiečiai traukiasi ir frontas artėja link mūsų tėvynės.

(Daugiau bus).

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1064 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 5929, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsaustus nuo lietaus uždėdami jiems "Drex", kad neperleštų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies kilimus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutašome rūbus (iširimus), išiuvaime sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS

2832 Allard

TR 1135

Pavergtoje Lietuvoje

PAGAL KOMUNISTINĘ „TIESĄ“

Maironis rusiškai

„Valstybinė grožinės literatūros leidykla Maskvoje išleido rusų kalba Maironio „Rinktinė“. Poeto kūrybinį kelią apibūdina Prof. V. Mykolaičio - Pušino straipsnis. Maironio kūrinys vertė keturiolika poetų - vertėjų“ — rašo „Tiesa“ 1949. VIII. 7.

sų kalbą, rusų tautos kultūrą“. Šiandieną vaidas esąs pasikeitęs, nes „rusų kalba dėstoma visose vidurinėse ir pradinėse mokyklose“, — rašo „Tiesa“ 1949. VIII. 9.

Supuvo javai

„Tiesos“ duomenimis, šiais metais Lietuvoje užaugo daug javų, nes derlius buvęs neblogas. Tačiau iš korespondencijų iš įvairių vietovių matyti, kad labai daug kur javai supuvo laukuose. Laikraštis barakolchozininkus, kodėl nepasirūpiną laiku juos suvežti. Daugelyje kolchozų esą statomos specialios javų džiovyklės, kur javų pėdai išdėstomi eilėmis ir tokiu būdu džiovinami. „Tiesos“ giria tuos kolchozininkus, kurie sumanę rugius džiovinoti senose ūkininkų jaujose...

Statomi kolchozai

„Darbo valstiečiai, būdami kolūkiuose, nebenori gyventi senoviškai. Sudaromi kolūkių gyvenviečių planai, trobesių projektai ir sparčiai statomi gyvenamieji ir ūkiškieji trobesiai“, — rašoma vienoje korespondencijoje iš šakių. Vadinasi, Lietuvos gyventojai turi palikti savo viensėdžius ir vėl eiti į ubagynus... k

Naujas tarybinis poetas

T. Tilvytis „Tiesos“ Nr. 190 labai išgiria naują bolševikų poetą Vladą Grybą, išleidusį 47 psl. brošiūrėlę „Tiesiu Taikymu“, nes šis veikalukas „savo partiškumu ir eilavimu išradinumu atsisotja šalia vyresniųjų poetų kūrybos priderancioje aukštumoje. V. Grybo kūrybos motyvai — tikėjimas komunizmo rytojumi, kova už jo rytojaus greitesnį priartinimą. Visi eilėraščiai kalba apie tarybinio žmogaus džiaugsmą, pergale, atsidavimą liaudies reikalui. Poetas džiaugiasi kietai įsijungęs į komunistų kūrėjų gretas“. Geriausi eilėraščiai esą „Tu pakilai su partija“, „Priesaika“, „Isakė partija“ ir „Komjaunimo gretos“.

Netvarka geležinkeliuose

Kaip blogai Lietuvoje sutvarkytas judėjimas, matyti kad ir iš šios „Tiesos“ žinutės:

„Važiuojant Vilniaus—Švenčionių — Panevėžio geležinkelio ruožu, keleivis patiria švenčionėliuose daug vargo. Keleiviai, vykstantieji į Uteną, Anykščius ar Panevėžį, čia turi 9 valandas sugaišti, kol jis persėda į siaurąjį keleivinį traukinį. Laukiamajame nepakankama sanitarinė padėtis. Bufete taip pat blogas aptarnavimas, patiekiami užkandžiai menkos kokybės. Nors pasipiktinę keleiviai kreipiasi į stoties ir bufeto vadovus, bet ji skundus niekas nereaguoja“.

Rusų kalbos fakultetas

Vilniaus valstybiniam pedagoginiame institute atidarytas rusų kalbos ir literatūros fakultetas, kurio dekanu paskirtas doc. S. Paliulis. Fakulteto tikslas esąs paruošti didesnę rusintojų kadra, kuris Lietuvą rusintų per pradžios mokyklas. Tai padaryta esą dėl to, kad „Buržuazinės Lietuvos vyriausybė, bijodama socialistinių idėjų, ignoravo ru-

PAIEŠKOJIMAI

— Matulis Ljudvikas, DP Camp, Wurzach, Kr. Wangen (Wurt.), French Zone, Germany, ieško Antano Rudėno, atvykusio Kanadon prieš 20 metų.
— Prašau atsiliepti Vyšniauską Joną, iš Kempteno sto vyklos, arba žinančius apie jį prašau pranešti, Sapežinskui Povilui. A. R. Mckenzie Colborne, Ont., Canada.
— Stasys Masiulis, Spirit River, Alberta, Canada, ieško Gruzdzio Antano, esančio Kanadoj, arba žinantieji, praneškite jo adresą man.

Siuntinys Nr. 1—\$6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.95

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$3.40

Siuntinys Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12—\$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynų kiaulinių taukų ..... \$ 4.60

C. 15 sv. grynų kiaulinių

SOTUS ALKANAM PADĖK
AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, ILL. USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio nu merį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos san dėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOL AIDA.

taučių ..... \$ 6.40
D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$10.95

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 5.80

Siuntinys Nr. 34—\$5.80
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmel.

Siuntinys Nr. 42—\$6.95
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaul. taukų
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos

Siuntinys Nr. 43—\$7.50
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) kumpio
1 dėž. (400 gr.) grietinės
1 dėžutė kepen. dešros
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 3 ozs. kiaul. taukų

Siuntinys Nr. 63—\$9.95
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarin.

Siuntinys Nr. 69—\$6.80
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 74—\$4.70
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs.
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr.
½ sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1 sv. 2 ozs. kiaul. taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5½ sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos ... \$3.40
D. 10 sv. ryžių ... \$3.30
E. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5½ sv. margar. \$3.50
K. 8 sv. apelsinų marmalado \$3.00

PADĖKOS

Širdingiausia padėką noriu pareikšti pirmojo ir antrojo transporto mergaitėms už labai gražią dovana, kuri man buvo įteikta Kalėdų švenčių proga. Dovana labai vertinga, bet Tamstų nuosirdumas man yra brangiausias.

Už viską Jums širdingai ačiū.

Petronėlė Juškevičienė...

Kilniems mūsų rėmėjams ir geradariams, didž. gerb. p. p. O. ir J. BILEVICIAMS, už visokeriopą pagalbą mums, reiškiami nuosirdžiausia padėką.

M. Petrauskio šeima.

Širdingai dėkoju U. Budreikienei, N. Mažeikytei už suorganizuotą man „Šauer partiją“ (priešvestuvinę arbatėlę) ir dovanas.

Taip pat širdingas ačiū: Kregždieni, T. Zavadskienei, E. Vilimienei, Zavišienei, M. Zavišūtei, I. Gurklytei, P. Gurklienei, J. Zabielienei, Petronienei ir A. Jokšytėm už dovanas, kurios sudaro mano pradžios gyvenimo ramstį. Nuosirdus lietuviškas ačiū!

L. Vincė.

KAS SKAITO
„NEPR. LIETUVĄ“ —
REIMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!
AL.

Jau nebėra miškų

„Nuo 1949. VIII. 1 d. Kretingos miškų pramonės ūkis likviduojamas“, praneša Kretingos miškų pramonės ūkio likvidacinė komisija. Vadinasi, bolševikai iškirto visus toje apylinkėje miškus, nebereikia ir juos tvarkančios įstaigos.

„Grūdai — valstybei“

Tokiomis antraštėmis „Tiesos“ ragina Lietuvos kolchozus atiduoti grūdus į surinkimo punktus. Šia proga išgiria kai kurios švenčionių ir šiaulių apskričių kolchozus, kurie atvežė javų net į planą. Tačiau ne visur taip yra: „Štai Kauno apskrityje atsilieka Jonavos ir Karmėlavos valsčiai. Čia neparodoma reikiamos kovos, kad grūdai būtų pirmiausia statomi valstybei, o ne vežami į turgus. Jonavos MTS vadovas turi sustiprinti kontrolę jų žinioje dirbantiems prietaisams mašinistams — kulkėjams. Labai blogai vyksta kūlimo darbai Jurbarko, Telšių, Utenos, Kelmės ir Alytaus apskrityse“. („Tiesa“ Nr. 190). Atrodo, kad į kolchozus suvaryti valstiečiai nesirūpina javų kultū.

HAMILTONO LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS „KOVAS“

š. m. sausio mėn. 7 d., šeštadienį, rumunų salėje, 20 Murray St. West (netoli CNR geležinkelio stoties) rengia linksma

sokiu vakara

Programoje dalyvauja Hamiltono moterų trio, vad. E. Dauguvietytė, solistai ir Hamiltono meno sekcijos artistai.

Kieti ir minkšti gėrimai. Puikus orkestras. Pradžia 6 val. vakaro.

H L S K „K o v a s“

„HELP“ PRODUKTAI NĖRA SUPIRKINĖJAMI EUROPOJE, BET SIUNCIAMI TIESIOG IŠ KANADOS

AR PASIUNTEI!...

Jis rašo ir dažnai nedrįsta priminti tai, ko labiausiai tikisi iš Tamstos. Žinome, kad Tamsta neturite laiko ir žymiai brangiau kainuoja pačiam siuntinio išsiuntimas negu mums. Paveskite atsakyti ir pradžiuoti Tamstos artimajį „HELP“ firmai. HELP siuntiniai siunčiami greičiausiai Kanados pašto laivininkystės keliu (2-3 sav.). HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui. Kiekvienu atveju prisiunčia Tamstai pakvituotą orderį. Dingimo atveju gražinami pinigai.

SIŪSKITE LAIŠKĄ SU UŽSAKYMU ŠIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir adresai būtų parašyti aiškiai, išskaitomai).

ŠVENČIŲ SIUNTINYS Tik \$ 10.

5 sv. gryn. kiaul. taukų
2 sv. deg. kavos pupelių
2 sv. cukraus
1 sv. Kūčių alyvos
1 sv. grietinės
1 sv. šokolado plytelėmis
1 sv. kiaulienos mėsos
1 sv. džiovintų persikų
2 gab. tualetinio muilo
1 pak. mielių
20 št. Kalėdinių žvakučių

Siuntinys Nr. 1 \$8.95
(20 svarų)
5 sv. grynų kiaul. taukų

2 sv. deg. kavos pupelių
5 sv. cukraus
2 sv. kiaulienos mėsos
1 sv. grietinės
1 sv. ryžių
1 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 2 \$5.70

4 sv. grynų kiaul. taukų
1 sv. deg. kavos pupelių
1 sv. kiaulienos mėsos
1 sv. cukraus
1 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 3 \$4.50

8 sv. grynų kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 4 \$7.95

5 sv. grynų kiaulinių taukų
3 sv. deg. kavos pupelių
1 sv. valgomos alyvos
1 sv. kiaulienos mėsos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 5 \$3.95

4 sv. grynų kiaulinių taukų
2 gab. šokolado „Bar“
1 gab. tualetinio muilo

Siunt. Nr. 6.

Tik \$3.60.
2 sv. kiaul. taukų
1 dėž. grietinės
1 sv. cukraus
1 sv. razinkų

Užsakymus siųskite savo gimtąja kalba:

HELP REG'D

P. O. Box 777 PLACE D'ARMES, MONTREAL 1, QUE. CANADA

MOSŲ SKAITYTOJAMS AUSTRALIJOJE IR ANGLIJOJE

pranešama, kad jie prenumeratą apsimokėtų arba pašto Money orderiais arba banko čekiais. Gyvais pinigais siųsti neapsimoka todėl, kad, viena, dažnai muitinės laiškus patikrina ir rastus pinigus išima; antra, realizuojant gyvus pinigus, Kanados bankai oficialiu kursu nekeičia, todėl siuntėjas turi bereikalingų nuostolių. Tikrumoje kiekvienas Anglijos ir Australijos pilietis turi teisę be kliūčių pinigų už laikraštį siųsti, kaip minėta, ar pašto Money orderiu ar banko čekiu. Be to patartina atsilyginimo nedaryti pašto kortelėmis, keičiamomis į pašto markes, nes tada prenumerata išsina dvigubai brangesnė. Lengva, paprasta ir be nuostolių tikėtai arba Pašto Maney order arba banko čekis, kurį visuomet galima iškeisti bet kuriame banke.

„NL“

SAFE INC.

MONTREAL BRANCH, 1410 STANLEY ST. ROOM 320.

— MONTREAL, P. Q. — TEL. BE 4506. —

SKUBOS UŽSAKYMAS MOSŲ CARITAS „C“ SIUNTINIUI

Vokietijon (į visas zonas) ir Austrijon.

Turinyje 23¼ net. svarų.

2 sv. riebalų	2 sv. margarino
2 sv. virto steak'o	2 sv. aukščiausios rūšies ryžių
1 sv. kumpio ir bekono	1 sv. kondensuoto pieno
1 sv. kumpio ir jautienos	1 sv. evaporuoto pieno
¼ sv. kepeninio pašteto	1 sv. džiovintų razinkų
½ sv. kakao	½ sv. saldziojo šokolado
2 sv. kvietinių miltų	1 sv. uodas
2 sv. degintos kavos	2 sv. uogienės, braškių arba serbentų
2 sv. gabalinio cukraus	

DABAR \$10.00 (kanadiškais pinigais)
PRISTATYMAS PER VIENĄ SAVAITĘ

Pažymėkite valstybę ir zoną.

Senas, patyręs vyriškų ir moteriškų rūbų

LIEUVIS SIUVEJAS

JUOZAS SKINKIS

Siuvimas geriausiomis ir prieinamiausiomis sąlygomis. Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų.

2540 Sherbrooke East, Montreal. Telefonas: FR 8493.

Ottavos Lietuvių Bendruomenė

1950 metų sausio 7 d. 6.30 v. v. rengia

SOKIU VAKARA

— su marga programa ir turingu bufetu, minkšti ir kieti gėrimai.

Maloniai kviečiame atsilankyti ir tolmesinių vietovių lietuvius, o ypač bernužėlius, nes kaip tik gera proga aplankyti Kanados sostinę ir susipažinti su puikiomis lietuvaiteimis, kurių yra gana daug Ottawoje.

Pasilinksminimas įvyks šv. Antano bažnyčios salėje, 800 Gladstone st., Ottawa, Ont.

Gautas pelnas bus skiriamas kultūriniais ir karitatyviniams tikslams. Valdyba.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

NEPAMIRSKIME SPAUDOS BALIAUS!

DIDELIS SPAUDOS BALIUI PASIRUOŠIMAS

Spaudos balius, kaip jau buvo skelbtą, įvyks nustatytu laiku — sausio 14 dieną, 2721 Jolicoeur St., Ville Emarde, gražioje salėje.

Pasiruošimas baliui vyksta visu tempu.

Artistai ruošiasi, repetuoja, oaro dekoracijas, kokios bus reikalingos. Be jau minėtų p. M. Lamešytės, p. B. Pūkelevičiūtės, p. E. Kardelienės, p. J.

Akstino ir p. A. Dikinio dar su „NL“ redakcijos patalpose įvyks generalinis KLT Paren- gimų komisijos susirinkimas, kuris galutinai apspręs balius formą ir, gal, dar išras kokių pagerinimų bei patobulinimų. Apie tai bus parašyta sekancio me „NL“ numery, kuris bus no Akademijos studentės: A. Mažeikaitė, M. Dzetaveckaitė, Z. Keturkaitė, S. Releikaitė, A. Steponaitė ir E. Gaputyte. Keturvirtadienį, sausio 5 d.

„NL“ redakcijos patalpose įvyks generalinis KLT Paren- gimų komisijos susirinkimas, kuris galutinai apspręs balius formą ir, gal, dar išras kokių pagerinimų bei patobulinimų. Apie tai bus parašyta sekancio me „NL“ numery, kuris bus no Akademijos studentės: A. Mažeikaitė, M. Dzetaveckaitė, Z. Keturkaitė, S. Releikaitė, A. Steponaitė ir E. Gaputyte. Keturvirtadienį, sausio 5 d.

Artistė BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ, Maxwell Anderson pjesėje, Kauno Dramos teatre, Flory rolėje.

Artistė MARIJA LEMESYTE, Vilniaus „Vaidylos teatre, „Mariannos Kaprizuose“, Marianos rolėje.

VISI RUOŠIMĖS IR DALYVAUKIME SPAUDOS BALIUIJE

Montreal

NAUJI METAI MONTREALY

Dar nuo Kalėdų Montrealy tebežiba aikštėse, balkonuose ir salionuose eglutės. Jos palydėjo senuosius metus ir sutiko naujuosius — 1950 metus.

Naujieji metai Kanadoje, kaip ir Kalėdos, didžiausia šventė. Kadangi šiemet N. Me tai sutapo su sekmadieniu, tai buvo švenčiamas ir pirmadienis. Tai bene vienintelė šventė visuose metuose, kuri turės dvi dienas nedirbamas.

Montrealiečiai Naujuosius metus sutiko dar linksniau, ne gu Kalėdas. Visur buvo daugybė parengimų; gatvėse ir tramvajuose dalis publikos dėvėjo naujagimines kepuraites, pūtė visokių vamzdelius, barškino barškalus ir tt.

Lietuviai turėjo net tris didelius Naujuosius Metams sutikti parengimus. Skaitlingiausias buvo DLK Vytauto klube, kur susirinko apie 450 asmenų, apie 200 turėjo grįžti namo arba pasiieškoti kitų vietų. Po lietuvių Parapijos bažnyčia taip pat buvo naujųjų metų sutikimas, nors ir ne toks gausus publika, kaip kitais metais. Vileseliečiai ir verduaičiai Naujuosius metus sutiko nepaprastai linksmai ir nuotai kingai Skautų klube, kuris buvo perpildytas ir nesutalpino norinčiųjų dalyvauti. Čia daugiausiai dalyvavo KLT žmonės, kurių tarpe labai daug jaunimo, tikrai linksmai ir nuotaikingo. Vytauto klube sutiktuvės nusitęsė ligi 4 val., o Skautų klube net ligi 5 val. ryto.

SUSITUOKĖ AGR. K. ANDRUŠKEVIČIUS

KLCT vicepirmininkas agro nomas Kostas Andruškevičius Kalėdose susituokė su klaipe dietė p-le Ieva Pėteraityte. Su tuokė lietuvių parapijos klebonas kun. J. Bobinas. Kaip naujakuriai, pp: Andruškevičiai

IŠTEIGTAS LIETUVIŲ SENOVĖS PAPIROČIAMS SAUGOTI SAMBŪRIS

Pirmąją Naujųjų Metų dieną, Montrealy įsisteigė naujas

NAUJAI ATVYKUSIEMS SURASK NORŠ VIENĄ

„N. Lietuva“ siunčiama skolon, tik praneškite savo adresus

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“ prenumeratorių skaičių!

Mielus p-lę FRIEDEL GREINER ir p. STASĮ VAITKEVIČIŲ, sukūrusius jaukų šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname ir daug laimės linkime

Arvidiškaiai.

KLT Crows Nest Pass Skyriaus pirmininką p. JONĄ VANAGAITĮ ir p. ERNĄ SENKUTĘ, sukūrus lietuvišką šeimos židinį, sveikina ir daug laimės linki

KLT Crow's Nest Pass Skyriaus Valdyba ir nariai.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

kiekvieno šeštadienio vakarą ruošia

ŠOKIUS

Puikioje lietuviškoje salėje prie geros BROLIŲ LAPINŲ muzikos maloniai kviečiami visi lietuviai jaukiai ir linksmai praleisti laiką.

Pradžiai 8.30 val. vakaro. Įžanga 50 centų.

Adresas: 2161 St. Catherine East. Telefonas: CH 0480.

A. a. Vytautas Bielskis

Toronto

ATKELTAS IMIGRACIJOS CENTRAS

1949 m. gruodžio 30 d. Montrealy ligoninėje St. Mary's mirė, atlikęs visas krikščioniškas pareigas, gavęs palaiminimą ir paskutinį patepimą, Lietuvos laisvės kovų dalyvis, kūrėjas - savanoris Vytautas Bielskis.

Vytautas Bielskis gimė 1898 m. gegužės 11 d. 1908 m. pradėjo lankyti Palangos progimnaziją. Pirmojo karo metu buvo Rusijoje, Rževu, kur 1917 m. baigė gimnaziją. Po to buvo mobilizuotas ir paskirtas į Maskvos Aleksejevo karo mokyklą, bet dėl revoliucijos jos nebaigė.

Sugrįžęs Lietuvon, artėjant į ją bolševikams, įstojo savanoriu į artilerijos brigados mokyklą. Aukštojoje mokykloje, kurioje buvo priimtas į karo mokyklą, kurią baigė 1919 m., pirmos rūšies gabumų pažymėjimu. Baigus mokyklą, buvo paskirtas į mokomąjį kuopon, o vėliau perkeltas į gaubicų bateriją, su kuria kovėsi bolševikų ir lenkų frontuose. 1923 m. paskirtas sunkiosios baterijos vadu.

1923 m. pabaigoje išėjo į atsargą ir pradėjo studijuoti teisę Vytauto Did. Universitete. Mokydamasis, bet turėdamas ir gyventi, dirbo Valtėbės Kontrolėje. Universitetą baigė 1927 m.

PIRMASIS KANADOS LIETUVIŲ KALENDORIUS

jau spaudoje. Tenka GG skaitytojus atsiprašyti, kad jis nesambūris, pasivadinęs Lietuvių Romuvos Institutu, kuris imsis tyrinėti, saugoti, bei palaikyti tikrus lietuvių senovės papročius, tautosaką, dailę ir bendrai atkurti senovės lietuvių gyvenimą.

Instatutą organizuoja dail. A. Tamošaitis, bendradarbiaujant dail. J. Akstinui, raš. B. Pūkelevičiūtei ir Dailės studijos auklėtinėms.

Pirmoji sueiga - pobūvis buvo pp. Tamošaičių bute su meniška programa.

NEVYKĖS KONCERTAS

Gruodžio 28 d. Plateau salėje buvo koncertas, bet kiek keistas, kad jame nedalyvavo nei lietuviai, nei lenkai. Ir užsibaigė nei šiaip, nei taip, nes publika nežinojo, ar jis pasibaigė ar dar baigsis. Prancūzams, kurie tą koncertą organizavo ir kurie paprastai pasižymi išieškotu mandagumu, toks pasirodymas buvo tiesiog nelauktai neįprastas, ir koncerte atsilankiusioje publikoje sukėlė nusistebėjimą.

Išnuomojamas KAMBARYS

192 — 4 th Ave Ville La Salle.

PARDUODAMAS RESTORANAS — KAVINĖ.

Pigia kaina, geromis išsimokėjimo sąlygomis, geras biznis, puikioje vietoje. Patalpos erdvios, naujai atremontuotos, 37 sėdimos vietos. Kaina 5.500 \$, grynais apie 2500 \$.

P. Petrėnas: 52 Borgia st. Sudbury, Ont.

Paskutinius 7 metus Vytautas Bielskis buvo Vilkauskio, Šaškinio ir Marijampolės apskričių apygardos revizorium. Dėl netekimo sveikatos gavo pensiją ir dirbo, kiek jėgos leido, visuomeninį darbą. Kurį laiką dirbo Lietūkyje ir organizavo kooperatyvus. Buvo užsitarnavęs kelis ordenus, kaip darbštas ir kultūringas patriotas.

Antrasis pasaulinis karas pp Bielskių šeimą atbloškė į Vokietiją, iš kur jie atvyko į Montrealį. Čia būdamas, Vytautas Bielskis visą laiką negalavo ir dirbti negalėjo. Tačiau, kiek jėgos leido, ir čia dirbo visuomeninį darbą. Visą praejusią vasarą, kas sekmadienis jis lydėjo žmoną, p. S. Bielskienę į montrealiečių gegužines ir čia dalyvaudavo ženkliu platinime, būdamas visuomet aktingas KLT narys.

Sunkiai susirgęs, vis dar tikėjosi pasveikti ir dar pamatyti laisvą Lietuvą. Tačiau matydamas, kad gyvenimas baigiasi, parašė testamentą: jo kūną sudėginti, kad tuo būdu būtų lengviau parvežti Lietuvon ir palaidoti šalia brolio.

Montrealy liko vienatėje žmona p. Stasė Bielskienė.

Tebūnie prielanki laikinoji Kanados pastogė, kol jo palikai galės grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, dėl kurios laisvės jis kovojo.

galėjo būti išleistas numatytu laiku: tai įvyko dėl tų per sitvarkymų spauštuvėje. Iš tikrųjų, kalendorius paruoštas ir surinktas jau lapkričio mėnesio pirmoje pusėje. Tačiau jo atspausdinimas ir išėjimas, dėl suminėtų priežasčių, užtruko. Iki sausio mėnesio galo, numatoma, jis jau pasieks GG Skaitytojus. Kalendorius bus 5 lan kų ir turės svarbios, reikalingos ir įdomios medžiagos.

LIETUVIŠKAI — ANGLISKI ŽODYNAI.

Įsigykime ką tik iš spaudos išėjusį V. Pėteraičio, kišeninio formato mažąjį lietuviškai - anglišką žodyną su tartimi. Žodynas yra virš 400 psl. Kaina \$2.50.

Be to, dar galima gauti to paties autoriaus didįjį žodyną — 30.000 žodžių, kurio kaina \$5.— ir liuksusiniams išleista \$8.—

Užsakymus su pinigais siuskite:

1. Mrs. Andruškevičienė - Pėteraitytė, 5155 Bourbonnise, Apt. 6, Montreal, Que. 2. St. Dargis, 83 Euclid Ave., Toronto, Ont.

3. A. Miškiniš, 576 York Str., London, Ont.

4. J. Klimavičius, 636 Hawks Ave., Vancouver, B. C.

IŠTROŠKĖS PRADŽIUGINTI SAVO VIENATVĖ, SUSIRADĖS SUSIRAIŠNĖDAMAS SU LIETUVAITE.

Tokiu būdu turinčią laiką ir norinčią išgyti darvinę pažįstamą, prašau rašyti šiuo adresu. Kastytis Butkus, Y. D. Mine Matachwan — Ontario.

Kanados kasyklų ir žemės ūkio ministerijos centrinis imigracijos skyrius, kurio kompetencijoje yra naujųjų imigrantų į šį kraštą išleidimas, gruodžio mėnesį atkeltas iš Ottawos į Toronto. Apie 35 vaidininkų štabas, kuriam vadovauja Mr. W. J. Bambrick, atidarė savo istaigą naujame Austin pastate. Jau pervežtos ir bylos. Dabar visoje Kanadoje užvestos bylos dėl giminių ar kitų asmenų atskvietimo pastoviam apsigyvenimui galutinam sprendimui turės būti pasiūstos į Toronto.

Imigracijos komisinerius Mr. C. E. S. Smith pareiškė, kad istaigos perkėlimas padarytas tikslesnės ir patogesnės administracijos sumetimais. Patenkinti ir Toronto bei platesnių apylinkių lietuviai, kurie yra užvedę daug bylų savo giminėms, artimiesiems ir kitiems asmenims atsikvies ti iš kitų kraštų į Kanadą.

Jonas Juškaitis.

VEDYBINĖS SUKAKTUVĖS

Antrą Kalėdų dieną Toronte Aleksas ir Marijona Švelniai šventė 25 metų vedybų sukaktį.

Į šias iškilmes susirinko per dvidešimt jų prietelių, senų kanadiečių.

Švelniai nors jau ir senokai apledo Lietuvą tėvynę, bet yra susipratę lietuviai, dalyvauja įvairiose lietuviškose organizacijose ir palaiko lietuvišką spaudą.

Be to yra padėję keletai šeimų iš tremties atvykti į Kanadą.

Ilgai, sunkiai ir ryžtingai dirbdami sugebėjo išgyti ir nemenką turtą, užaugino tris sūnus — tris lietuviškus ažuolus.

Nors švelniai dar tvirti žmonės, bet einant lietuviškoms tradicijomis, savo prakaitu įgyta turtą padalino vaikams, pa-

silikdami sau dvejų aukštų namų.

Vyresniajam Ringaudui, pavedė maisto produktų parduotuvę 369 Wellesley St., antrajam — Gniui — 80 ha farmą Laurelyje, o tretįjį sūnų — Edį, leidžia į mokslus.

Malonu, kad Kanadoje yra mūsų tautiečių, kurie sugeba taip puikiai tvarkyti savo gyvenimą.

Ilgiausių ir laimingiausių jiems metų.

V. Klausutis.

SUZEISTAS TEISININKAS J. JUSKAITIS

Gruodžio 30 d. Jonui Juškaičiui važiuojant Queen St. West tarnybiniiais reikalais, į jo mašiną gana dideliu greičiu įvažiavo taksis. Per susidūrimą sužeistas p. Juškaitis ir lietuvis šoferis J. Bartkus. Sutriuškintas mašinos priekis. Mašina apdrausta.

VESTUVĖS

Kalėdų pirmąją dieną susituokė P. Jurėnas su p-le Labanauskaite, šeštadienį prieš N. Metus susituokė Antanas Narkus su M. Labanauskaite; gruodžio 26 d. susituokė Algis Jonynas su p-le iš Hamiltono.

VIKTORAS ORANTAS

pasižymėjęs Lietuvoj kaip gražaus balso solistas, vėliau buvęs žymus biznierių, dabar atvyko iš Švedijos ir apsigyveno pas brolių Kostą — Lietuvos op. solistą.

„VERSLO“ SUSIRINKIMAS

Sausio 22 d., 2 val. p. p. lenkų salėje (Queen ir Dovercourt kampas), įvyksta „Verslo“ s-gos visuotinis narių susirinkimas. Dienotvarkėje: Dr. J. Kaškelio paskaita apie kapitalo investaciją Kanadoje, valdybos rinkimai, bei diskusijos apie tremtinių įsikūrimą Kanadoje, klubo klausimas ir kt.

koresp.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

Mes suteikiame Jums

TEISINĖ IR KALBINĖ PAGALBĄ

Jūsų sutarčių ir kitų dokumentų sudarymas, prašymų surašymas, patvirtintų vertimų padarymas — lietuvių, anglų, prancūzų, vokiečių bei kt. kalbomis Atstovavimas ir tarpininkavimas įvairiais reikalais istaigose bei įmonėse.

Lietuvių interesų gynimas Kanadoj ir kituose kraštuose. Jums patarnavimai atliekami bendradarbiaujant teisininkams ir kalbininkams, studijavusiems S. Amerikos ir Europos universitetuose.

JONAS JUSKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494 Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto; Tel. WA 0006

Nepriklausoma Lietuva

3a Fourth Ave., Ville Lasalle, — Montreal, Que. Canada Telefonas: TR. 9735 Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje ..... \$4.00 Canada ..... \$4.00 Užsieny ..... \$4.50 Other Countries ..... \$4.50 Australijoje ..... \$5.00 Australia ..... \$5.00 Paieškėjimų kaina \$1.00, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$1.00, toliau po 3 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susitarimą. Adresų pakeitimai 25 c. (smu lkiams pašto ženklais).